

השבוע

באלעד

מבית 'קו עיתונות' רשת השבועונים המקומית המובילה והגדולה בציבור החרדי

זמני כניסת ויציאת השבת
פרשת וירא

י-ם	16:08	17:25
ב"ב	16:27	17:26
פ"ת	16:09	17:26

להזקק תורה: #4261
הקישור לשלוחה: 073-275-7000

- בני ברק
- ירושלים
- פתח תקוה
- אלעד
- בית שמש
- חולון - בת ים
- רחובות
- חדרה - נתניה
- צפון
- דרום
- שרון

בס"ד • העיתון המרכזי של אלעד מבית רשת 'קו עיתונות' • יום חמישי י"ח חשוון תשפ"ד 2/11/23 • גיליון מס' 707 קו עיתונות

תלמידיו ומקורביו של מרן הגר"מ אזרחי זצ"ל סופדים בדמע:

דרכי ציון אבלות

העילוי הצעיר שהתחבב על הרב מבריסק, הקירבה המיוחדת מר"י סלבודקא רבי אייזיק שר זצוק"ל, השכנות עם מרן הגר"ש אלישיב שהיווה עבורו דמות ומופת להתמדה בלימוד התורה, הבחירה של משגיח ישיבת חברון הגר"מ חדש זצ"ל בעילוי הצעיר כחתנו, הידידות רבת השנים עם מרן הגר"ד לנדו, ההמתנה של רבי אליהו לאפיאן זצ"ל בתחנת האוטובוס לבואו של הגר"מ זצ"ל למסור שיעור שבועי בישיבת 'כפר חסידים', והכבוד היעצום שרחשו לו גדולי הדור הקודם | עמ' 19-16

צה"ל התיר לפרסום: הרוגים וכצועים בקרבות בלב עזה

מלחמה עזה

דובר צה"ל אישר לפרסם כי שני לוחמי גבעתי סמ"ד רוסי וולף בן 20, מרמת גן וסמ"ד לביא ליפשיץ בן 20, ממודיעין נפלו בקרבות ושני חיילים נוספים נפצעו באורח קשה. גם בשעת כתיבת השורות נמשכים הקרבות | עמ' 8

יחזק

לכל צרכי השעה

אם נאלצתם לעזוב את ביתכם בימים קשים אלו,
חשוב לנו להיות איתכם בקשר ולהגיע
עם השירותים והסיוע הנדרשים עד אליכם.

היכנסו ל- יחזק באתר

GOV.IL 🔍

מלאו שאלון, ספרו לנו היכן אתם
וכיצד נוכל לסייע לכם במגוון תחומי
המשרדים הממשלתיים - במקום אחד:

עלייה
וקליטה

ביטוח
לאומי

רווחה

חינוך

בריאות

ואנו נשוב אליכם!

יחד ננצח!

מתאחדים למענכם לסייע
בכל מקום ובכל זמן.

חברי מכבי
קחו
אוויר

לנשימה

אנחנו ביחד איתכם

בעקבות המצב
מהיום ניתן לדחות למשך שלושה חודשים
את כל התשלומים: ביטוח משלים, תרופות,
טיפול מיוחדים ועוד

ניתן להגיש בקשה לדחייה במוקד 3555*,
במרכזים הרפואיים, ביישומון ובאתר מכבי הכשר.

נעבור את זה יחד, בבריאות איתנה!

בחזית ההסברה

בראיון ל"קו עיתונות" מסביר הערבי הישראלי יוסף חדאד מסביר מה הביא אותו לעסוק בהסברה ישראלית ברחבי העולם, איפה ישראל צריכה לשפר את עצמה בנושאי ההסברה והאם עליה לשלוט ברצועה במשטר זמני • בסבר פנים

ארי טונבוים

את חמאס. מצד שני אני גם מאמין שלא צריך לשחק לידיים של מאס, כי כשהם עשו את מתקפת הטרור שלהם הם העריכו שמיד צה"ל יאלץ להיכנס לרצועה והם היו ערוכים ומוכנים לכך. לכן, זה בסדר לחכות, להמשיך לתקוף מהאוויר בכל הכוח ולהגביר את המצור כדי להחליש אותם, ושנאנחנו נגיב כשנהיה מוכנים וערוכים לכך. העיקר שמטרות הלחימה יושגו וזה חיסול חמאס והשבת כל החטופים".

מאיך, אנחנו לא מאבדים זמן מול העולם שאין תגובה הולמת מספיק מול עזה? הזמן חולף ואנשים עשויים לשכוח מהזוויות? "זה נכון שבעולם כבר השתנה הנרטיב, והתעמולה הפלסטינית משיגה את שלה. אבל אי אפשר לפעול רק במחשבה על כך ובפיוזות, לכן המערכה פה מחולקת לשתיים, המערכה הצבאית שלא מתחשבת בשום שיקול חיצוני או בינלאומי וממשיכה לפעול בכל הכוח ועל פי תכנית צבאית כדי להשיג את היעדים, והמערכה השנייה היא ההסברתית שנועדה למנוע את הלחץ הבינלאומי ולהמשיך לחלחל לעולם את הזוויות שדאעש-חמאס ביצעו כדי שיבינו שאם לא נפעל הם יהיו הבאים בתור וזהו אינטרס בינלאומי להשמיד את חמאס".

לסיום, מה ישראל צריכה לעשות כאן ועכשיו כדי לקדם פעולות הסברה ומה היא צריכה לעשות בעתיד? "המדינה חייבת להבין שבלי הסברה מטעמה בהשקעה משמעותית אנחנו לא נוכל לנצח. מדינת ישראל צריכה משרד הסברה, אבל לא משרד חלש ולא מתפקד כמו שהיה כאן, אלא משרד מוביל ובכיר עם תקציבים משמעותיים וצוותים שיפעלו בכל השפות ובכל הרשתות - בלי לעצור - כדי להפיץ תכנים, כדי להגיע לכל כלי התקשורת בעולם ולהעביר את המסרים שלנו. צריך גוף עליון שיידע לתפעל את כולם ולהוביל את החזית החשובה הזו, כי כולם מבינים היום כמה חשוב להוביל הסברה חזקה במדינת ישראל, כולם מבינים חוץ מהדרג הבכיר במדינה", חותם חדאד את שיחתנו.

הערכה." יש סיכוי שבעתיד נראה אותך בתפקיד ממשלתי כזה או אחר שקשור בהסברה? "אני את הפעילות ההסברתית שלי, כמו שציינתי, עושה כבר שנים רבות ואמשיך לעסוק בכך גם בעתיד ולא משנה לאן החיים יובילו אותי". עונה חדאד באופן כללי, כשהוא לא מוכן להצהיר הצהרות על תוכניות בעתיד.

מציגים את עזה כקורבן

תאר לנו בבקשה מה אתה עושה בימים אלו? לדוגמה, איזה שאלה של מראיין הכי הציקה לך ומה ענית לו? "יוצא לי להתראיין לא מעט ברשתות תקשורת זרה, בהן גם היו לי מספר עימותים מול מראיינים עוינים או מול חברי פאנל שהם פרו פלסטינים", עונה חדאד, "אבל מה שאני שם לב, זה שרבים מכלי התקשורת בעולם פשוט מאמצים את הנרטיב של חמאס. שואלים אותי שאלות על סמך הנתונים שחמאס מעביר, כמו למשל כמות הילדים שנהרגו בעזה מתקיפות צה"ל, ובתקשורת זה הופך לעובדה". "אגב", מציין חדאד, "גם בראיונות כשנותנים לי לדבר ולהציג את הצד הישראלי, מה שרואים על המסך זה שבכותרת למטה מציינים כמה הרוגים יש בעזה ובמקביל מריצים תמונות של ההרס בעזה. ככה שמאזנים את הדברים שלי עם ויזואליה שמציגה את עזה כקורבן. אני שוב ושוב מציין בפניהם את העובדות הנכונות".

למעשה, הפשיטות הממוקדות שצה"ל עושה כעת בעזה זה טוב או שצריך כניסה קרקעית מלאה? "אני מאמין שאין מנוס בסוף מכניסה קרקעית וכיבוש זמני של רצועת עזה", עונה חדאד בנחרצות. "אין דרך אחרת להשמיד באמת

הוא דובר את השפה שלהם ומראה להם, אחת לאחת, את האמת וכל האמת בפנים. קוראים לו יוסף חדאד והוא עסוק בהסברה סביב השעון למען מדינת ישראל. מאז פרוץ המלחמה הפך חדאד בעיני הציבור ל"שר ההסברה" הישראלי וזאת מבלי שהוכתר במעמד רשמי כלשהו. המוני ישראלים רואים בו את מי שמסביר אותם בצורה הנכונה ביותר לעולם והוא, נאמר ביושר, עושה זאת במקצועיות רבה. בין ריאיון לריאיון שהוא עושה בתקשורת העולמית, תפסנו אותו לשיחה קצרה אודות התפקיד, ההסברה הלוקה בחסר והמסר שהחמאס צריך לקבל - אחת ולתמיד.

ההסברה מטעם המדינה נכשלה

ספר בבקשה לקוראים שלא מכירים אותך על הפעילות שלך מתחילת המלחמה? "אני כבר עוסק בהסברה הישראלית שנים רבות, גם ברשתות החברתיות וגם במסעות הסברה שאני יוצא בין קהילות וקמפוסים בעולם", פותח חדאד בשיחה ל"קו עיתונות", "מאז שהחלה המלחמה הזו אני כל כולי בחזית ההסברה, מעלה סרטונים ותכנים לרשת כדי לחשוף את המציאות ואת הזוויות שארגון הטרור דאעש-חמאס ביצע, וגם מתראיין לא מעט ברשתות תקשורת זרה כדי להעביר את הסיפור מהצד שלנו ולגייס תמיכה מהעולם".

קוראים לך שר ההסברה החדש של מדינת ישראל, אתה מרגיש ככה? "אני בסך הכל אורח שאכפת לו ונרתם למאמצי ההסברה של המדינה", עונה חדאד בצניעות, "לצערי ההסברה הישראלית מטעם המדינה נכשלה, ומי שהיו אמורים לעשות את העבודה הזו נכשלו. המזל הגדול הוא שרבים מהעם נרתמו ופועלים ברשתות כדי לעשות את העבודה הזו. כמוני יש עוד רבים שעוסקים בכך וראויים לכל

<p>משרדים ראשיים:</p> <p>דוך בן גוריון 19 ב"ב ת.ד. 2106</p> <p>טל: 03-5796643</p> <p>פקס: 03-5796645</p> <p>Office@kav-itonut.co.il</p>	<p>מחלקת מכירות: חזקי פרקש</p> <p>לוח מזל וברכה: שרית אסרף</p> <p>מזכירת לוח: רחל הורביץ</p> <p>גרפיקה: מיכל גילי, מוריה מצרי</p> <p>צלמי מערכת:</p> <p>עוזי ברק, יוסי שחר, פוטו ציון, בועז בן ארי</p> <p>מו"ל: קו עיתונות דתית בע"מ</p> <p>הדפסה: גרופרינט בע"מ</p>	<p>מו"ל ויו"ר דירקטוריון: אריאל קוניק</p> <p>מנכ"ל הרשת: יעקב ביכלר</p> <p>עורך ראשי: ינון פלח</p> <p>עורך: שניאור ובר</p> <p>רכז מערכת: שי קאהן</p> <p>כתבים ומשתתפים:</p> <p>אבי גרינצייג, אבי רבינא, מנדי קליין, אלי כהן, יחיאל חן, חיים רייך, יוסף טולידנו</p> <p>צרכנות ומשפחה: הילה פלאח-כהן</p>	<p>קו עיתונות</p> <p>רשת השבועונים המקומית המובילה והגדולה בציבור החרדי</p> <p>בעיות הפצה?</p> <p>טל': 03-5796643, פקס: 03-5796645</p> <p>לפרסום לוח מזל וברכה</p> <p>03-6162228</p> <p>לפניות למערכת: yinon@kav-itonut.co.il</p> <p>המערכת אינה אחראית על תוכן המודעות פניות למועדה הרחבתית יש לשלוח לת.ד. 2106</p> <p>קול העיר השבוע השבוע השבוע השבוע השבוע השבוע השבוע השבוע השבוע</p> <p>בני ברק בירושלים באלעד בפתח תקוה בחולון בת ים בבית שמש ביזנס ארצי כל ישראל כל הזמן</p>
--	---	---	--

יחד לאורך הדרך גם בעסקים

בעלות ובעלי עסקים, מזרחי-טפחות אתכם עם מגוון פתרונות והטבות שיסייעו לעסק שלכם

בעלות ובעלי עסקים ♡ בשדרות ובעוטף

קרן חירום
חרבות ברזל
"צפונה דרומה"
הלוואה עד 1.5 מ"ח

שבירת פיקדון
עד 100,000 ₪
ללא עלות

הלוואה לצידכם
הלוואה ללא ריבית
עד 50,000 ₪ בהתאם לצורך
תזרימי של העסק ובשיקול
דעת הבנק

מענק עד 20,000 ₪
גובה המענק יקבע בהתאם
לסכום האשראי של העסק
ובשיקול דעת הבנק

הטבות לכלל העסקים

"דאגה אחת פחות"
הלוואת גישור למי שרכבם נפגע
הלוואת גישור בשיעור של עד 100%
לרכישת רכב, עד לקבלת פיצוי מס רכוש,
ללא ריבית וללא הצמדה

הלוואה
בערבות המדינה

דחיית החזרי הלוואה
הקפאה של החזרי הלוואה
ל-3 חודשים ללא עמלה

הקו הכתום לעסקים | *6760

מזרחי טפחות
עסקים

בכפוף לתנאי הבנק, פרוט תנאי ההטבות מופיע באתר הבנק בעמוד "חבילת הטבות והקלות לתושבי הדרום" מתן כל סוג אשראי כפוף לשיקול דעת הבנק. אי עמידה בפירעון ההלוואה עלולה לגרור חיוב בריבית פיגורים והליכי הוצאה לפועל

דרושים עצבים חזקים

25 ימים של מלחמה ומערכה מול חמאס וההכרעה אינה נראית באופק. צה"ל כבר עמוק בתוך שטח הרצועה, מהדק את לולאת החבל סביב חמאס. עכשיו זהו משחק של עצבים: מי יצמצם ראשון, מי יעשה את הטעות ומי ינצל אותה להישגים - טקטיים ואסטרטגיים.

נתחיל בחמאס: ראשי התנועה בלחץ כבד והסימנים לכך ברורים: צפון הרצועה נראית כמו עיי חורבות, צה"ל שועט דרומה והשתלט על ציר החוף, אספקת המים, החשמל והדלק מצטמצמת (אין משבר הומניטרי. ארה"ב לא מאפשרת), סרטון שלוש הנשים ומעל הכל ההצלחה המודיעינית-מבצעית של ישראל לחלץ מהשבי את אחת החטופות.

כל אלה מוסיפים לחץ על הנהגת חמאס ברצועה (יחיא סנואר, מחמד דף, מרוואן עיסא) שלא לדבר על מניין ההרוגים בצד הפלסטיני שלפי דיווחי משרד הבריאות הפלסטיני הוא מעל 8,000.

לכל אלה יש להוסיף את העובדה שחמאס, חרף מאמץ רחב, אינה מצליחה, לפי שעה, לרתום גורמים נוספים למערכה רב זירתית נגד ישראל. חיזבאללה מציק בצפון, ביהודה ושמרון המחאה בעוצמה נמוכה וסיכול הטורוד בעיצומו וערביי ישראל בסך הכל שומרים על שגרה (אין להתעלם מביטויי תמיכה בחמאס ויש למצות את הדין עם תומכי טרור).

כל זה רחוק מאוד ממה שחמאס רוצה ואין זה פלא שראשי התנועה מבקשים פעם אחר פעם הפסקת אש. במצב כזה, ההסתברות שחמאס תעשה טעות טקטית או תפחית את דרישותיה במשא ומתן על שחרור החטופים (כהנחה שמשא ומתן רציני אכן מתקיים), עולה.

באשר לישראל, יש לברך על שחרור על כל ישראלי חטוף, אך אסור בשום פנים ואופן להסתנוור מההישג הטקטי המוצלח. יש עדיין למעלה מ-220 או 230 חטופים ויש לעשות הכל להחזורים הביתה בשלום, בין אם במבצע ישראלי או במשא ומתן עם האויב.

כדאי גם שהישראלים, שחלק מתרבותם הוא לרוץ ולספר בפומבי על הישגיהם, יפעלו על פי הכלל "המשכיל בעת ההיא יידום". כל חטוף או חטופה שחולצו בשלום הם פוטנציאל לאיסוף מודיעין חשוב ביותר למבצעים עתידיים. על כן הימנעות מפרסום של שחרור מעניקה לישראל יתרון משמעותי על חמאס ועשויה להיות מנוצלת להישגים חיוניים נוספים.

כרגע, ישראל בוחרת להדק את המצור על עזה וחמאס באיטיות ובביטחה. הדבר מקטין את הסיכון לחיי כוחותינו כמו גם את הסיכון לפגיעה בחפים מפשע. עם זאת, יש לזכור כל העת כי הפעילות הישראלית אינה מוגבלת בזמן משום שהיא תלויה גם בתמיכה בינלאומית. ניסיון העבר כבר הוכיח כי תמיכה כזו אינה מובטחת לעד ויש לנצל את חלון הזמנים להכרעה חדה וברורה ככל שניתן. זהו השלב שבו ישראל צריכה להתחיל לצבור נצחונות טקטיים ומבצעיים על מנת לתרגם זאת לניצחון מערכתי משמעותי יצירת מציאות חדשה בגבול הדרומי ביום שלאחר המלחמה.

ניצחון כזה הכרחי משום שהוא יחזיר את ההרתעה הישראלית ויסמן לאויבים קווים ברורים שאין לחצות, במקרה זה כיבוש טריטוריה ישראלית ורצח ישראלים בבתיהם. לניצחון כזה יש עוד השלכה: הוא יאפשר חזרה בטוחה יותר, אולי גם מהירה יותר, של תושבי היישובים ההרוסים לבתיהם ויוכיח הלכה למעשה שישראל אכן יישובה את חבל התקומה לאחר האסון שפקד אותנו.

הכותב הוא ראש המחלקה ללימודי מזרח תיכון באוניברסיטת אריאל

כפי בא אורי

מחוז צה"ל ברצועת עזה (צילום: דו"צ)

התצפיתנית שוחררה במבצע מדויק של הצבא והשב"כ והחזרה למשפחתה הנוגשת • נתניהו: "מבטא את החשיבות להחזיר את כל החטופים הביתה"

אורי טוננובים

בלילה שבין ראשון לשני השבוע שוחררה אורי מגידיש שהייתה בשבי בעזה, על ידי כוחות הצבא והשב"כ והועברה לבדיקות רפואיות ותשאול צבאי על ידי הרמטכ"ל וראש השב"כ.

אורי שהייתה תצפיתנית בצה"ל בסמוך לנחל עוז, נחטפה בעת פשיטת החמאס ביום שמחת תורה האחרון על יישובי ישראל.

בפעילות מואצת של צה"ל והשב"כ, בשיתוף פעולה הדוק, שוחררה אורי מהמקום בו הוחזקה והועברה לישראל. הצלחת המבצע נתונה לעבודה כי הכוחות קיבלו מידע מודיעיני מדויק על מיקומה ופעלו לחילוץ המהיר והממוקד. רק ביום שני בערב, דבר שחרורה התפרסם והשמחה פרצה בכל רחבי הארץ. קרן אור קטן בתוך האפלה שהתקופה האחרונה זימנה.

אומנם במערכת הביטחון ניסו למדר את פרסום חילוץ של אורי כדי שכוחות אחרים של חמאס לא יהדקו את השמירה על יתר החטופים, אך כיוון שבני משפחה ושכנים כבר ידעו עליה, הוציאו כוחות הביטחון הודעה לציבור על דבר שחרורה. בצה"ל אומרים כי בין כך, על אף הפרסום, יימשך המאמץ הבלתי-פוסק, מודיעיני וצבאי, להשבת החטופים.

אך טבעי כי אופן שחרורה יסקרן רבים, אך בצה"ל שומרים לעצמם את זכות השתיקה בטענה הצודקת שככל שהאויב יידע פחות הדבר יסייע להצלחת המערכה. את זאת ניתן לומר: המבצע התנהל מהחפ"ק של השב"כ. במהלכו נפתחה אש לעבר כוחותינו, שהגיבו וחסלו מחבלים והביאו, כאמור, לשחרורה של אורי.

ראש הממשלה בנימין נתניהו אמר על השחרור: "אמש שיחררו כוחותינו משבי חמאס את טוראי אורי

מגידיש. אורי נחטפה בבוקר השחור של ה-7 באוקטובר. ברוך שובך הביתה אורי. אני מברך את השב"כ ואת צה"ל על ההישג החשוב והמרגש הזה, הישג המבטא את המחויבות שלנו להביא לשחרור כל החטופים. עם ישראל כולו מצדיע לשב"כ ומצדיע לצה"ל.

נתניהו הוסיף: "ולמחבלי החמאס ולדאעש אני אומר - אתם מפלצות. אנחנו נמשיך לרדוף אתכם, אנחנו נמשיך לצוד אתכם. נכה בכם עד שתפלו מרגלינו".

בהודעה משותפת לשב"כ ולצה"ל על דבר שחרורה נכתב: "היא שוחררה הלילה במהלך פעולה קרקעית, לאחר שנחטפה על ידי החמאס ב-7/10. החיילת נבדקה רפואית, מצבה טוב והיא נפגשה עם משפחתה. צה"ל ושב"כ ימשיכו לעשות כל מאמץ על מנת להביא לשחרור החטופים".

אם שחרורה של התצפיתנית מספר החטופים, נכון לעת כתיבת השורות, עומד על מאתיים ושלושים ושמונה, אשר מוחזקים בשבי.

בצה"ל מעריכים כי לא כל החטופים מוחזקים על ידי החמאס וכי הם פוזרים במקומות שונים בעזה. ראש המוסד דדי ברנע ערך בסוף השבוע ביקור חשאי בקטאר במסגרת המשא ומתן לעסקת שחרור חטופים אשר במהלכו ביקש, כך לפי דיווחים ערביים, את רשימת החטופים המלאה. הביקור, נכון לעכשיו, לא נחל הצלחה יתרה.

פרט שמעניין לציין, יום לפני השחרור הניסי, אמה של אורי ערכה בביתה הפרשת חלה מרגשת מלווה בתפילות ובבכיות לשחרורה המהיר. ספר תורה הוכנס לחדרה ובני המשפחה ביקשו את ברכתם של הצדיקים, בהם כתיבת פדיון נפש לרבי מילובאוויטש זצוק"ל, לשחרורה המהיר. בתפילה ותקווה ל'ושבו בנים לגבולם', בריאים ושלמים, במהרה.

מלחמה עזה

דובר צה"ל אישר לפרסם כי שני לוחמי גבעתי סמ"ר רועי וולף בן 20, מרמת גן וסמ"ר לביא ליפשיץ בן 20, ממודיעין נפלו בקרבות ושני חיילים נוספים נפצעו באורח קשה • גם בשעת כתיבת השורות נמשכים הקרבות כאשר צה"ל נמצא עמוק בתוככי העיר עזה, באזור שבו מסתתרים רבים מבכירי החמאס • בעזה דיווחו על מאות הרוגים כתוצאה מפעילות צה"ל במהלך יום שלישי

ארי טננבוים

רעש זמזום המטוסים נשמע מעלי בעת כתיבת השורות. למעלה ממש מאות מטורות הותקפו בלילה שבין ראשון לשני, עוד כמה מאות מטורות בלילה שלאחר מכן. למעלה מארבע מאות וחמישים בלילות הקודמים. נראה כי צה"ל גיבש אסטרטגיה לפיה קודם כותשים מהאוויר, מטהרים את השטח, ולאחר מכן נכנסים קרקעית.

בליל שבת החלה הכניסה הקרקעית. עם כל יום לחימה שחלף, העמיק צה"ל את הכניסה הקרקעית. ביום שלישי נכנס כח גדול ומשוריין אל תוככי הרצועה. ע"פ עדויות של הלוחמים, ברצועה קיימים אלפי פירים שמובילים למערכת מנהרות מסועפת, שמאפשרת למחבלים לנוע מאזור לאזור לאורך קילומטרים. מפקד פיקוד הדרום האלוף ירון פינקלמן הורה לכוחות לטהר ביסודיות את תאי השטח השונים, בשלל תצורות קרב ותוך הקפדה על מיגון הכוחות - כדי למנוע מצב יציאת מחבלים מתאי שטח שלכאורה טוהרו כבר ממחבלים. לדברי גורמי צבא, הכוחות שואפים להרוס את הפירים הללו, בין היתר באמצעות חבלה וכלים הנדסיים שונים.

"המחבלים יוצאים מהפירים, משגרים טיל נ"ט או פותחים באש, חוזרים אל הפיר, סוגרים מכסה ברזל ונעלמים... יש היקף גדול מאוד של פירים שנועדו לפגוע בנו ולעכב את התמרון", סיפר אחד הלוחמים בראיון ל"זואלה".

פיגועים. ביניהם גם מחבלים השייכים לארגון הטרור חמאס. כמו כן, בפעילות כוחות הביטחון בעיר ג'נין נעצרו ארבעה מבוקשים ובכפר סילת אל חרתיה נעצר מבוקש העוסק בכספי טרור ושתיים עשרה אלף שקלים שהיו ברשותו ויעודו לפעילות טרור - הוחזרו. במבצע חטיבתי בבנימין לסריקות אמצעי לחימה איתרו הלוחמים והחרימו בכפרים השונים שני אקדחי אוויר, רובה אוויר מסוג M-16, תחמושת רבה וציוד צבאי. בכפר יטא שביהודה נשק מאולתר. בפעילות יזומה בכפר בית רימא שבחטיבת אפרים, מחבלים השליכו בקבוקי תבערה והשליכו מטענים לעבר הלוחמים שהגיבו בירי חי.

בגדר המפרידה בין הכפר נחליץ לעיר ביתר עילית התפוצץ פעמים מטען נפץ. אחד התפוצץ במוצאי שבת פרשת נח - ובנס לא היו נפגעים - והשני התפוצץ אך בתחילת השבוע, ביום ראשון בלילה. מאז תחילת המלחמה תושבי הכפר העיון קוראים מדי לילה בקריאות נגד היהודים ומסוורים את בתי התושבים היהודים בלייזורים.

בשבוע שחלף עצרו כוחות הביטחון שני מבוקשים מתוך הכפר, אך תושבי העיר ביתר המודאגים מבקשים פעילות יזומה נחרצת מצד הצבא על מנת שלא נמצא את עצמו מצטערים, חלילה, לאחר מעשה שניתן היה למנוע לכתחילה.

הנתונים מראים כי מתחילת המלחמה נעצרו למעלה מאלף ושלושים מבוקשים העוסקים בפעולות טרור ונעצרו כשבע מאות מחבלים השייכים בצורה כזו או אחרת לארגון הטרור חמאס.

במשך כל שעות היום של יום שלישי ניהלו כוחות צה"ל בגיבוי טנקים ומשוריניים ומטוסי קרב שחגו מעל, קרבות לחימה קשים מול המחבלים. בשעות הערב של יום שלישי התיר צה"ל לפרסם כי שני לוחמים נפלו בקרבות - סמ"ר רועי וולף בן 20, מרמת גן, וסמ"ר לביא ליפשיץ בן 20, ממודיעין, שניהם לוחמים בסיירת גבעתי שנפלו בקרב בצפון רצועת עזה. בנוסף, באירוע זה נפצעו שני לוחמי צה"ל מסיירת גבעתי באורח קשה.

גם בשעת כתיבת השורות נמשכים הקרבות כאשר צה"ל נמצא עמוק בתוככי העיר עזה, באזור שבו מסתתרים רבים מבכירי החמאס. בעזה דיווחו על מאות הרוגים כתוצאה מפעילות צה"ל במהלך יום שלישי.

למנוע התססה ביו"ש

בתחילת השבוע הרסו כוחות הביטחון את בית המחבל שביצע את פיגוע הירי בצומת חמרה בו נרצחו לאה (לוסי), מאיה ורינה די ז"ל. הצבא עושה מאמצים כבירים ברחבי יהודה ושומרון על מנת לשמור על הסדר ולמנוע הצתה של התפרעויות ופעולות טרור.

כבכל השנה, ובקצב מוגבר יותר בימים אלו, ערכו כוחות הצבא פשיטות על כפרים ערביים, ביצעו מעצרים והחרימו אמצעי לחימה רבים. בין העצורים: מחבלים שתכננו להשליך בקבוקי תבערה ולבצע

במהירות האור

הדמיה של פעילות מגן אור

תיעוד קטן הסעיר מדינה שלימה: כך עובדת מערכת 'מגן אור' שבמידה ותנחל הצלחה תחסוך מיליוני שקלים למדינת ישראל ותסייע למערך הביטחוני ביירוט טילים

מערכת הלייזר מגן אור (צילום: משרד הביטחון)

לשימוש מבצעי לטווח הארוך, אך פריצת דרך הושגה כאשר המערכת תכנס כבר בשלב הלחימה הנוכחית לבדיקה מבצעית לפצמ"רים קצרי טווח, רחפנים ועוד. הניסוי המבצעי יכול על פצמ"רים שבמילא ינחתו בשטח פתוח ולא ייורטו על ידי כיפת ברזל ובכל תוכל המערכת לבדוק את יעילות הטכנולוגיה החדשה. עלותו של טיל ירוט של כיפת ברזל עומדת על כחמישים אלף דולר, ועלותו של קרן לייזר, מסתכם בכמה עשרות שקלים בודדים. במידה ותירשם הצלחה למערכת - זו תהיה פריצת דרך משמעותית בכל הקשור להגנה מפני ירי רקטי.

לייזר.

כיום מפותחת בישראל מערכת "מגן אור" של חברת רפא"ל, הנחשבת לקרובה ביותר לבשלות מבצעית. מגן אור תשולב בסוללות כיפת ברזל והיא מיועדת ליירוט פצמ"רים, רקטות וטילים קצרי טווח. במקרה אמת, תדע הסוללה לבחור בין הלייזר למיירטי הטמיר על פי סוג האיום, אך גורמי הביטחון מציינים כי המערכת תפעל לצד כיפת ברזל ולא במקומה. ממערכת הביטחון נמסר לקו עיתונות כי ברגע שהמערכת תכנס לפעולה גם לרקטות ארוכות טווח - הציבור יידע על כך. נכון להיום המערכת טרם נכנסה

ארי טננבוים

בעיצומה של המלחמה, לפני כשבועיים ימים, הופץ תיעוד ברשת שהצליח להסעיר מדינה שלימה. בתיעוד נראים לכאורה שתי רקטות שנשלחו מרצועת עזה בשימי הארץ ושני קרני לייזר מיירטים אותם במהירות. ביצוע מרהיב. התיעוד גרם לרבים לחשוב שישראל עברה ממערכת כיפת ברזל למערכת לייזר ליירוט טילים. עד מהרה נמסר ממערכת הביטחון כי התיעוד הינו 'פייק' וכי המערכת הישראלית אינה מיירטת טילים על ידי

כיוצא אתכם בכל רגע

מוקד החירום לאזרחים ותיקים

*8840

אזרחים ותיקים, בימים אלו תגברנו למענכם את מוקד החירום לאזרחים ותיקים בעשרות מוקדים, על מנת שנוכל לספק לכם אוזן קשבת, תמיכה נפשית וסיוע בצרכים חיוניים כמו מזון ותרופות, **בכל שעות היממה.** אנחנו כאן בשבילכם בכל רגע, תפילה ובקשה. בעז"ה ביחד ננצח.

יחד ננצח!

"נרדוף את יחיא סינוואר עד אשר נגיע אליו"

דובר צה"ל: מס' החטופים לעזה עלה ל-239
• הרמטכ"ל: "צה"ל ממוקד עכשיו רק בדבר אחד - ניצחון ופירוק חמאס"

אריה שוורץ

עם לוחמי תותחנים, אמר: "צה"ל ממוקד עכשיו רק בדבר אחד - ניצחון ופירוק חמאס. אנחנו במלחמה. אתם מבינים את זה מהיום הראשון. זה יהיה תהליך ארוך ואנחנו עכשיו בשלב שאנחנו פוגעים חזק באויב, גם בפנים, בכניסה לתוך רצועת עזה". בינתיים בגבול הצפון נרשמה בימים האחרונים הסלמה. אזעקות נשמעו שוב ושוב, בין היתר בנהריה בראש פינה בקרית שמונה, שם נרשמה נפילה שפגעה בית גרמה לשריפה. צה"ל תקף חוליית מחבלים נוספת שניסתה לשגר טילי נ"ט בגבול לבנון. בנוסף, כלי טיס מאויש מרחוק תקף מחבל שזוהה מפעיל רחפן שנע לעבר שטח ישראל במרחב הגבול. כמו כן, חוסל מחבל שהתקרב למרחב הגבול בחניתה.

בשעות הערב של יום שני עדכן דובר צה"ל דניאל הגרי כי מספר החטופים לעזה במתקפת הפתע לפני כשלושה שבועות, עלה ל-239. זאת, ברקע מחאת משפחות החטופים שהולכת ומתרחבת. "אנחנו נרדוף את יחיא סינוואר עד אשר נגיע אליו", אמר דובר צה"ל דניאל הגרי. "אוכלוסיית עזה כבר מדברת על כך שסינוואר המיט עליהם אסון, הוא האיש שאחראי להקרסת עזה, הוא חושב ופועל כרוצח שהוכיח לעולם כולו שחמאס גרוע מדאעש כשביצע את הטבח הרצחני ב-7 באוקטובר וחטף יותר מ-200 אזרחים תמימים לרצועה". הרמטכ"ל הרצי הלוי, ששוחח

"וזכרת את ה' אלוקיך
כי הוא הנותן לך
כח לעשות חיל"

צילום: קוני ארטי

בעזרת ה'
ננצח!

הזכות שלך להילחם
ולהגן כפשוטו על עם ישראל,
על הבית ועל הקהילה.

משרד הביטחון
אגף ביטחוני-חברתי

בעז"ה ננצח!

הצטרף כעת למסלולי הלחימה
המיועדים לחרדיים!

גדוד נצח יהודה | ח"ץ צנחנים | תומר - גבעתי | פלגת הנגב - חיל האויר

למידע וליצירת קשר במוקד הווטאצאפ (בלבד):

 055-2932070

אנו צריכים אותך!

אם אינך לומד בישיבה
מקומך איתנו.

חיים אוטמזגין, מפקד היחידות המיוחדות בזק"א בראיון חשוף:

חיים אוטמזגין | צילומים: דוברות זק"א

המלחמה שפרצה במלוא עוזה ביום שמחת תורה תשפ"ד תפסה את כולנו לא מוכנים. מספר הנרצחים הוא בלתי נתפס, כמו גם מספר החטופים המוחזקים בידי חמאס בעזה. בתוך החושך המצמית הזה פועלים מתנדבי ארגון החסד זק"א מסביב לשעון וללא הפסקה של רגע למען המטרה הנעלה, למען כבודם של המתים. המלאכה קשה ומורכבת, הם נאלצים להיות עדים לזוועות עולם, להביט לאויב הרצחני והשטני בעיניים, להריח את ריח המוות הנורא ולחוש את הדממה החונקת. למרות הקושי הכבד מנשוא הם לא מפסיקים לרגע. כבר במוצאי השבת ושמחת תורה הם הוזנקו לדרום, עבדו מסביב לשעון בשדרות, מקום המסיבה ברעים, ביישובי וקיבוצי עוטף עזה ועד לרגע זה לא עוזבים את המקום. מבחינתם הם שם עד שאחרון הנרצחים הקדושים יובא למנוחת עולמים בכבוד הראוי.

העבודה הקשה והקדושה כמו גם המסירות האדירה שלהם ראויה לשבח יוצא דופן. כשאנו נזכרים בפרטים המצמררים אנו מגלים כי הגבורה של אנשי זק"א היא גבורה עילאית שלא ניתן להעלותה על גבי הכתב. במקומות רבים שאף אחד לא מסוגל להיכנס ולדאוג לכבוד המתים הם אלה שנכנסים ועוסקים במלאכת הקודש, הם אלה שבסופו של יום מפנים את מאות הגופות למנוחת עולמים והם אלה שלא עוזרים לרגע, לא עוזבים את השטח, גם כשהם חשופים לטרור המחבלים, לשריקות הכדורים ולאמת הרקטות, הם עדיין שם, חדורי מטרה ושליחות באופן חסר תקדים. למעלה משלושה שבועות לאחר שלראשונה נחשף לזוועות בעוטף עזה אנו משוחחים עם מפקד היחידות המיוחדות בארגון החסד זק"א, חיים אוטמזגין אשר מעדיף להתמקד בשיחה הזו דווקא במעשי הגבורה העילאיים של מאות המתנדבים אשר במשך שבועות ארוכים עובדים במסירות נפש יוצאת דופן למען כבוד המתים והחיים.

גבורת קצין הביטחון

כשאנו מתיישבים לשיחה עמו אנו נזכרים בסיפור המצמרר שהתרחש עמו רק לפני כשבועיים. הסיפור התרחש ביישוב נחל עוז כאשר הנער אריאל זוהר יצא לריצת בוקר ביום השבת בשעה 07:00 בבוקר. בעודו נמצא בסמוך ליישוב הוא שמע קולות יריות וניסה לחזור לביתו שהיה הבית הראשון בקו היישוב. הקולות שהוא שמע הבהירו לו שזו סכנה ולכן הוא מיהר לעבר ביתו של קצין הביטחון ביישוב אשר הסתיר אותו בחדר הממ"ד יחד עם בני משפחתו. שעות לאחר מכן אותו קצין ביטחון נהרג בקרבות ובזכות התושייה, בני המשפחה כמו גם הנער לבית זוהר קבלו את חייהם במתנה. למרבה הצער והכאב, גם הוריו של זוהר ושני אחיותיו נהרגו במתקפה האכזרית, ובכך למעשה הוא נותר בן המשפחה היחיד. בדרך לא דרך הוא שרד, ורק כאן הסיפור מגיע למתנדבי זק"א. היה זה כאשר מפקד היחידות המיוחדות בארגון חיים אוטמזגין קיבל שיחת טלפון מאישה שהציגה את עצמה כאחות של יניב זוהר שנרצח כאמור יחד עם רעייתו ושני ילדיהן.

האחות ביקשה בדמעות ואמרה כי בנם של הקדושים לבית זוהר, אריאל, ששרד את התופת יחגוג בעוד שבועיים ימים את הבר מצווה והוא מבקש ומתחנן ממתנדבי זק"א שיכנסו לזירת הדם ויביאו את התפילין בכדי להניח ביום הבר מצווה. האחות סיפרה כי התפילין האלה בעלות ערך משפחתי רב שכן הן נרכשו על ידי הסב שהעבירן לאב שנרצח שהוא תכנן להביא אותן לבנו שחוגג בר מצווה בעוד כשבועיים.

מפקד היחידות המיוחדות בזק"א לא חשב פעמיים. בזכות קשרים עם גורמי ביטחון הוא לקח עמו צוות של ארבעה מתנדבים ויחד הם נכנסו לבית שהיה מוכתם בדם ובמראות קשים מנשוא. כשהם בשיחת טלפון עם האחות היא כיוונה אותם בדיוק למקום בו מונחות התפילין כאשר הם אף טורחים להביא עוד מספר מזכרות לנער שלנצח לא יראה יותר את הוריו.

באותו הערב התבקשו המתנדבים מהמשימה

זו היר פעמים
רבות שנאלצנו
להסתתר כי נתקלנו
במחבלים

הוא עובד מסביב לשעון מאז פרצה המלחמה בשמחת תורה ובמשך למעלה משלושה שבועות שחלפו, הוא פינה מאות גופות מהזירות השונות וזכה להביא לקבורה • בראיון מצמרר מסכם חיים אוטמזגין את הגבורה העילאית של מתנדבי זק"א ומצהיר: "זכינו לעשות חסד של אמת עם הרוגי מלכות"

אריה שוורץ

להגיע לבית הסב והסבתא בראשון לציון שם שוהה הנער היתום שאיבד את משפחתו במתקפה הרצחנית. המתנדבים מיהרו למקום שם הם הגישו את התפילין ואת המזכרות לנער שהיה עצוב ומדוכדך.

אוטמוג'ין סיפר כי היו אלה רגעים מרגשים ועצובים כאחד, "עמדנו שם במשך ארבעים דקות ופשוט בכינו ובכינו. כולם בכו שם כמו ילדים קטנים. המשפחה, הסבתא, הסבא, הנער היתום, אנחנו המתנדבים, זה היה רגע מצמרר ונורא לראות נער שזה המזכרת היחידה מכל המשפחה היפה שהייתה לו ונעלמה. זה לא נתפס".

חיים אוטמוג'ין אף סיפר כי הסב סיפר בדמעות כי גם הוא איבד את אביו ומשפחתו כשהם נרצחו בשואה והוא היה רק נער בן 13. "חשבתי שלא נראה דברים כאלה יותר לעולם, כעת זה קורה לנכד היקר שלנו שנשאר לבד בעולם, ללא הורים וללא האחיות שלו. הלב פשוט נקרע".

מפקד היחידות המיוחדות סיכם את הסיפור המרטיט ואמר כי, "במשך כשבועיים כבר אנחנו מתנדבי זק"א עובדים ללא הפסקה. אין לנו זמן לרגש, אין לנו זמן לבכות. אנחנו פשוט צריכים לעבוד. הרגע הזה היה רגע מטלטל כאשר לראשונה פרצנו בבכי והרגש עלה על גדותיו. לראות ילד שהדבר היחיד שהוא רוצה אחרי כזה חורבן זה את התפילין, את האמונה ואת המסורת. זה רק מראה לנו שעם ישראל חי וללא ספק בעזרת השם עם ישראל ינצח".

כעת שאנו משוחחים עמו, אוטמוג'ין מעדיף דווקא להתמקד בגבורה העילאית שהפגינו מאות מתנדבי זק"א מאז פרצה המלחמה. לדבריו, "להתעסק בקושי ובזוועות זה פחות מתאים כרגע. אנו מתנדבי זק"א עומדים עם הפנים קדימה ואני חושב שדווקא בתקופה קשה כזו צריך להעלות על נס את הגבורה של מתנדבי זק"א ואת המעשים הכבירים שהם עושים בגזרות השונות. אין טעם להתבכין. צריך להיות חזקים", כך לדבריו.

אנו מבינים שאכן היו מעשי גבורה, תשתף אותנו בסיפור מיוחד.

חיים אוטמוג'ין מעדיף שלא להתמקד בסיפור מסוים. "תראה", הוא אומר, "אכן היו סיפורי גבורה מיוחדים אך אני חושב שכל בית ובית, כל זירה וזירה, כל קדוש וקדוש הוא סיפור גבורה בפני עצמו. תחשוב שנייה על מאות המתנדבים שנחשפו לזוועות עולם, שנחשפו למראות שהם לא ישכחו לעולם. מבחינתי כל פעם שמתנדב עסף גופה במסירות נפש תחת אש תופת זה מעשה גבורה. כל אחד ממאות המתנדבים הוא גיבור עילאי. פשוט ככה".

זה לא קשה למתנדבים?

"אם כל מתנדב היה מגיע לזירה לבדו והיה מתמודד עם זה לבד, ללא ספק הוא היה קורס", אומר אוטמוג'ין, "הייחודיות שלנו בארגון זק"א זה שאנו עובדים כזוותים. אנו מגיעים יחד לזירות הקשות ויחד מטפלים בכבוד הקדושים האלה. אנו יחד מחזקים אחד את השני ותומכים אחד בשני, רק ככה אנחנו מצליחים לשרוד ולעמוד בזוועות האלה. שכולנו יחד אנו חזקים. אנו גיבורים. זה עובדה בשטח".

מתנדבי זק"א השאירו מאחור נשים ומשפחות, זה לא קשה להם?

"אתה צודק", אומר אוטמוג'ין, "ברגע שהזעקנו למשימה

האמנת שהמתנדבים יפגינו יכולות שכאלה?
 "בהחלט. מדובר במתנדבים שעשויים מחומר אחר, אם כי מעולם לא חשבתי שאמצא את עצמי בזירות שכאלה. הטבח כאן היה מחריד ונורא, אך דווקא מתוך הקושי והכאב העצום הזה, מאות מתנדבי זק"א התגלו במלוא הדרתם. מאות אנשים, רובם חרדים, וחלקם שלא עשו צבא, שהתגייסו בצורה מעוררת התפעלות ומיד התגייסו למשימה הקשה והמורכבת ביותר תוך מסירות נפש של ממש. אני עדיין לא מצליח לעכל את מה שעשינו כאן. זה לא נתפס".

לא פחדת לזנק לזירות הטבח בשעה שיש עדיין התראות על מחבלים?

"אגיד לך את האמת, יש פחד, אך המשימה שקיבלנו היא זו שעומדת לך אל מול העיניים. היא ורק היא. אתה לא חושב על שום דבר אחר מלבד המשימה הקדושה שאתה צריך לעשות. אנו מגיעים לזירות וממש חותרים למגע. היו פעמים רבות שנאלצנו להסתתר כי נתקלנו במחבלים אך עבדנו יד ביד עם גופי הביטחון וקבלנו אבטחה תמידית. זה היה מפחיד אך אתה מסתער קדימה, לא חושב על שום דבר אחר. רק על המשימה".

איך אתה מסכם את הפעילות של המתנדבים בשטחי הטבח?

"המתנדבים הוכיחו יכולות ומקצועיות יוצאת דופן, משהו שלא האמנתי. אתה צריך להבין שבעקבות המצב הביטחוני נאלצנו לפנות גופות במהירות שיא. אני לא אוהב להיכנס לפרטים אך אתן לך דוגמא: עטפנו גופות בתוך שלוש שניות. זה מהירות שלא נתפסת. עשינו זאת בכובד ראש ובכבוד הראוי ובאמת הוכחנו פה יכולות מקצועיות ומנטליות יוצאות דופן".

כארגון זק"א תצא מחזקים מהטבח הנורא הזה?
 "נרקם פה קשר דם בין מאות המתנדבים. זה מתנדבים שיחד נכנסו למקומות הכי קשים ויחד נחשפו לזוועות הכי מחרידות. נרקם ביניהם קשר עצום. אם עד היום המתנדבים נתנו מעצמם מאה ועשרים אחוז, אזי מעכשיו הם יתנו מאתיים ועשרים אחוזים. כולם נהיו אחים בדם. זה עצוב נורא שאלה הן הנסיבות אך רק יחד הם מצליחים לעמוד במשימות. כל אחד מחזק ומעודד את השני. קשר דם של ממש".

עזבונו מאחורינו אישה וילדים שעומדים כגיבורים לבד בכדי לאפשר לנו לעמיד בחזית ולכבד את המתים ואת החיים. זה ממש לא פשוט. רק בשבוע האחרון הקמנו קבוצה של נשות זק"א שם הן גם מחזקות אחת את השנייה. זה משהו שעובד. כשאנחנו ביחד אנחנו מצליחים להתגבר על הקשיים ומחדירים את האמונה בתוכנו. רק ככה ננצח".

מה אתה מרגיש שאתה מטפל במאות גופות?

"מרגיש שאני זוכה לטפל באנשים קדושים שזוכים לכינוי הרוגי מלכות. זה משהו שלא היה כאן כמעט מעולם וזו זכות עצומה. אנו נגשים לכל גופה וגופה בחרדת קודש של ממש ועושים הכל בכדי להביא לקבורה בצורה המכובדת ביותר בדיוק כפי שמגיע להם. הם ממש הרוגי מלכות, הם זוכים להגיע למקום גבוה מאוד וכך אנו מתייחסים אליהם. זה מאוד קשה אך בד בבד אנו מאמינים בזכות העצומה הזו".

אם חשבנו שמלאכת הקודש הסתיימה, מתברר כי בימים אלה מאות המתנדבים בזק"א חוזרים שוב לתופת, חוזרים שוב לזוועות, וזאת בכדי לפנות ולהביא לקבורה את הממצאים האחרונים שעוד נשארו בין הקירות ההרוסים, בין רגבי העפר השרופים. ממצאים שהמתנדבים לא הספיקו להוציא בזמן אמת, הן מפני הסכנה הביטחונית והן מפני המורכבות הקשה של הממצאים והזירות השונות שנחסך מלפרטן.

מזה ימים ארוכים שהם שוב חוזרים למקור הזוועות, שוב מגיעים ליישובים ולקיבוצים, שוב מסתכלים לרוע הצרוף בעיניים, לטבח, לאכזריות והכל מתוך מטרה אחת פשוטה: לדאוג לקדושי הטבח, לדאוג לאנשים הקדושים האלה שנרצחו בדם קר, תוך עינויים קשים בטבח האכזרי שלא היה כאן מאז ומעולם.

מפקד היחידות המיוחדות בארגון זק"א מספר ואומר: "זה באמת לא פשוט. מדובר בגבורה יוצאת דופן. לאחר שמאות המתנדבים היו בשטח שבועות ארוכים ופינו את הגופות תחת אש תופת, אנו שוב חוזרים לזירות הקשות בכדי לטוהר אותן מעוד ממצאים ודם שהושארו במקום. זו משימה לאומית קדושה ולמרות הקושי אנו עושים זאת. אני יכול לומר לך שלא היה מתנדב שניסה להתחמק מן המשימה, הפוך כולנו רבים על הזכות הגדולה מי יזכה להיות חלק מהעוסקים במלאכה הקדושה הזו. זה מעורר התפעלות".

בין גולדה לביבי

אחת משלוש ההחלטות הללו, די היה בה כדי לשנות את גורל המלחמה ואת הכישלון המהדהד שנרשם בפתחתה. ככל זאת, כאמור, ביכרה ועדת אגרנט שלא לשפוט את מעשיו של הדרג המדיני ולא להסיק מסקנות אישיות כלפיו.

נתניהו, בן של היסטוריון ומי ששירת בעצמו - הן במלחמת ששת הימים והן במלחמת יום הכיפורים, מכיר היטב את העבר. הוא יכול להניח מראש את כישלוננו הצפוי באשר לסוג הועדה שיוקם. הלחץ הציבורי לא יאפשר לו להסתפק בפחות מועדת חקירה ממלכתית, וזו, בהתחשב באקטיביזם השיפוטי שצמח בעשורים האחרונים, תרשה לעצמה בסבירות גבוהה לעסוק הפעם גם בהחלטותיו של הדרג המדיני, גם אם קשה לראות באיזה כלים יוכלו חברי הועדה למדוד את האלטרנטיבות האפשריות. למשל, האם היה נתניהו יכול לצאת למלחמת חורמה בחמאס לפני שנים או אפילו לפני חודשים אחדים, האם היה זוכה לגיבוי מדיני, ביטחוני וכלכלי מהאמריקנים, והאם היה מקבל גב מהתקשורת ומהציבור למלחמה ממושכת וכזו שעשויה לעלות במחיר דמים יקר.

מה שיקבע את עוצמת הדיכויים של הועדה ביחס לדרג המדיני, מלבד העובדות עצמן, כמובן, הוא הלחץ הציבורי לסמן אשמים והנרטיב שיתקבע בתודעה הציבורית עד להקמתה. אולי לכן מיהר נתניהו בתחילת השבוע, אחרי מסיבת העיתונאים הראשונה שערך מאז פרוץ המלחמה, לציין הכחשה גורפת לפרסום תקשורת ולפיו הוא קיבל התראה מוקדמת מגופי המודיעין. נתניהו, איש המילה הכתובה, לא הסתפק בהכחשה 'טכנית' של הפרסום, וטרח לכתוב ברחל בתך הקטנה את שמותיהם של אלו שלא העבירו לו את המידע, קרי, ראש אמ"ן וראש השב"כ. במילים אחרות, הקרב על צריבת התודעה יצא לדרך.

כבר למחרת, בשעות הבוקר של יום ראשון, התחוללה מהומה תקשורתית עזה. עיתונאים שגם כך אינם מחסידי הנאמנים של ראש הממשלה, טענו בצדק כי אמירה כזו מצדו ביחס לשניים שגם

בתחום סמכותה), אבל ההבדלים ביניהן עצומים. במקרה של ועדת חקירה ממלכתית, ממונים חברי הועדה בידי נשיא בית המשפט העליון, תפקיד הדורש בעצמו מינוי בימים אלה, לאחר פרישתה של הנשיאה אסתר חיות. בנוסף, נדרש לעמוד בראשה שופט עליון בדימוס (בסבירות גבוהה תהא זו הנשיאה חיות עצמה...) והיא אינה מוגבלת בזמן. במקרה של ועדת בדיקה ממשלתית, בוחרת הממשלה את חבריה, הועדה תחומה בתקופת זמן שמוקצבת לה מראש והיא יכולה להסתפק בהעמדת שופט מחוזי בדימוס בראשה. קל לשער במה יחפוץ נתניהו, וממילא, מה תדרוש התקשורת הישראלית ומובילי המחאה.

תהא זו ועדת חקירה או ועדת בדיקה, כבר כעת ברור שעיקר האשמה תופנה לדרג המקצועי והצבאי. כבר בסיום המלחמה צפויים בכירי המערכת, בפרט אלו האמונים על נושא המודיעין, לסיים את תפקידם, אולי אפילו מיוזמתם הם. שני המועמדים הראשונים לקיפול המדים הם ראש אמ"ן האלוף אהרן חליוה, מחסידיה המובהקים של תיאוריית החמאס המורתע, וראש השב"כ רונן בר, שהשלים רק לאחרונה שנתיים בתפקיד. אחריהם ידרשו לתת תשובות כמעט כל צמרת צה"ל, בדגש על הרמטכ"ל וסגנו, אלוף פיקוד דרום ומפקד חיל האוויר.

הקרב על התודעה

לאחר מלחמת יום הכיפורים, הייתה זו ועדת אגרנט שגלגלה את האשמה כולה אל כתפיו של הדרג הצבאי וסיימה את דרכם המקצועית של ראש אמ"ן דאז אלוף אלי זעירא, של אלוף פיקוד הדרום שמואל גונן (גורודיש) ושל הרמטכ"ל דוד אלעזר (וגם של כמה חוקרים בכירים בתוככי אמ"ן). במוצהר נמנעה הועדה בזמנו מהטלת ביקורת פרסונלית על הדרג המדיני, הגם שזה האחרון לקה בתסמונת הקונספציה לא פחות - ואולי יותר - מחובשי הפלאפלים.

הן ראשת הממשלה והן שר הביטחון דאז, משה דיין, נמנעו מלקדם הליך של מו"מ מדיני מול מצרים, דיין גם רשם התבטאות

מפורסמת שלימדה על כך שהוא מבכר מלחמה נוספת עם המצרים על פני ויתורים מדיניים בסיני ("עדיף שארם א-שייה בלי שלום, משלום בלי שארם א-שייה"). השניים גם נמנעו מגיוס מילואים מלא טרם פרוץ המלחמה ומהנחתת מכה מקדימה על צבאות ערב בסגנון מלחמת ששת הימים, שתי החלטות שהתקבלו בעקבות לחץ אמריקני מכיוונו של מזכיר המדינה באותם ימים, הנרי קיסינג'ר. כל

חמישים שנה ויום לפני השביעי לאוקטובר 2023, בסמליות שאין דומה לה, הופתעה ישראל לראשונה בתולדותיה, במה שנחשב עד לאחרונה לכישלון המודיעיני היקר והנורא ביותר מאז הקמת המדינה. אז היה זה בעיצומו של יום כיפור, הפעם זה התרחש במהלך שמחת תורה. אין ספק שאויבינו משננים היטב את לוח השנה היהודי.

יש לא מעט קווי דמיון בין אירועי 1973 לאירועים שפוקדים אותנו בשבועות האחרונים, וגם לא מעט הבדלים. אחד ההיבטים היותר מסקרנים לבחינה על פי ניסיון העבר, הוא גורלו העתידי של ראש הממשלה בנימין נתניהו, ועד כמה ניתן ללמוד על הצפוי לו מהמסלול שחוותה ראשת הממשלה בזמנו, גולדה מאיר.

בשני המקרים מדובר במנהיג הבלתי מעורער של מפלגת השלטון, כזה שגם בתוככי מפלגתו כמעט ואין מי שיהרהר אחריו. בשני המקרים היה ראש הממשלה בן 74, לשניהם היה שר ביטחון עצמאי במעט - אך כזה שלכל הדעות לא עשוי לטפס לראש הפירמידה, ובשני המקרים החזיקו אמ"ן והשב"כ בקונספציה שגויה לגבי כוונותיו של האויב. בין אם היה זה הטיעון שמצרים מורתעת כתוצאה ממלחמת ששת הימים ומעדיפה את המסלול המדיני, ובין אם הטיעון שחמאס מורתע מסדרת המבצעים שערכה ישראל ברצועה והוא מבכר לשמר את הסטטוס קוו ששרר בשטח.

אבל יש גם לא מעט הבדלים, לטוב ולמוטב: גולדה, שחוותה מחלה קשה באותה תקופה, תכננה לפרוש מהתפקיד (אליו נקלעה שלא מיוזמתה) לקראת הבחירות שנועדו להתקיים בימי המלחמה, ורק בלחץ חבריה למפלגה, שחששו ממלחמת ירושה, הסכימה להישאר ולהתמודד. נתניהו לא חשוד בכגון דא ואין כמעט שום סיכוי שנראה אותו פורש לעשות לביתו מרצונו החופשי. מאידך, באותם ימים הייתה מחאה ציבורית נגד מחדלי הצבא והממשלה רעיון כמעט בלתי נתפס, משהו שהחל כקוריוז של מחאת יחיד, וגם כשהתפתח היה הרבה פחות מאורגן ומתוזמן מהמחאה שכבר כעת ידוע שתמתין לנתניהו ביום שאחרי, בהובלתם הנלהבת של ארגוני בלפור למיניהם ואחיהם לנשק.

לפחות בתחילה, כשתסתיים המלחמה בעוד שבועות או חודשים ארוכים, צפוי נתניהו ללכת בדרכה של גולדה ולמנות ועדת חקירה מסוג כלשהו, וכבר כאן צפוי הויכוח הציבורי הראשון - האם להקים ועדת חקירה ממלכתית או להסתפק בוועדת בדיקה ממשלתית. על פניו, בשני המקרים מקבלת הועדה סמכויות זהות (שאינן מחייבות את הממשלה לפעול לפי המלצות הועדה, ומאפשרות לוועדה לחקור רק את מה שהוגדר

מה שיקבע את עוצמת הדיכויים של הועדה ביחס לדרג המדיני, מלבד העובדות עצמן, כמובן, הוא הלחץ הציבורי לסמן אשמים והנרטיב שיתקבע בתודעה הציבורית עד להקמתה. אולי לכן מיהר נתניהו בתחילת השבוע, אחרי מסיבת העיתונאים הראשונה שערך מאז פרוץ המלחמה, לציין הכחשה גורפת לפרסום תקשורת ולפיו הוא קיבל התראה מוקדמת מגופי המודיעין. נתניהו, איש המילה הכתובה, לא הסתפק בהכחשה 'טכנית' של הפרסום, וטרח לכתוב ברחל בתך הקטנה את שמותיהם של אלו שלא העבירו לו את המידע, קרי, ראש אמ"ן וראש השב"כ. במילים אחרות, הקרב על צריבת התודעה יצא לדרך

« ראש הנחש ומשוחרר עסקת שליט, יחיא סנוואר

למרות העימותים על הנרטיב, קבינט המלחמה בפעולה

חמאס אינו טיפש, אם ישראל תסכים לשחרר אלפים מאנשיו הוא לא יסתפק בזה וידרוש צעדים נוספים, ובעיקר, ידאג לבצע את העסקה בשלבים איטיים, כאלו שיאפשרו לו להשתקם וגם להביא למסתור את מרבית המשוחררים, הרחק מידו הקטלנית של צה"ל. במצב דברים כזה, יהיה זה רק עניין של זמן חלילה עד שנשלם מחיר כבד על החלטה פזיזה

של ארגונים נוספים, ולפחות של הג'יהאד האסלאמי, המחזיק גם הוא בכמה עשרות חטופים) תמורת החטופים הישראליים. נניח לרגע לשאלה האם חמאס בכלל מעוניין בעסקה כזו (התשובה בפשטות היא שלילית, חמאס מעוניין למרוח זמן, לשחק ברגשות של הציבור בישראל ולחדש את הקרע הפנימי בתוכנו), וניזכר ביותר מאלף משוחררי עסקת שליט, שכבר הספיקו לרצוח עשרות ישראלים, וגם בטבח הנוכחי השפעם ונוכחותם ניכרת, בדגש על מנהיג חמאס יחיא סנוואר, מהמשוחררים הבולטים בזמנו.

חמאס אינו טיפש, אם ישראל תסכים לשחרר אלפים מאנשיו הוא לא יסתפק בזה וידרוש צעדים נוספים, ובעיקר, ידאג לבצע את העסקה בשלבים איטיים, כאלו שיאפשרו לו להשתקם וגם להביא למסתור את מרבית המשוחררים, הרחק מידו הקטלנית של צה"ל. במצב דברים כזה, יהיה זה רק עניין של זמן חלילה עד שנשלם מחיר כבד על החלטה פזיזה.

כלפי בני משפחות החטופים אין כל טענה, אך הגיוני שהרגש ידבר מליבם ושהם יסכימו לשלם כל מחיר בטווח הקצר כדי לראות את יקיריהם שוב. הטענה במקרה זה היא כלפי התקשורת שמאפשרת חשיפת יתר לרעיון המסוכן הזה. דווקא נתניהו, שזכה בצדק לביקורת נוקבת על עסקת שליט, יכול וצריך לתקן הפעם את עמידתו האיתנה מול ארגוני הטרור, בהתאם לעמדות שהוא עצמו הציג בפני העולם בתחילת דרכו כפוליטיקאי, בכנסים שארגן בנושא הטרור והשלכותיו. מן הראוי שלשכת ראש הממשלה תעביר מסר חד וברור - לא תהיה עסקה מסוג זה. נקודה.

אוריאל בוסו, הזוכים לשבחים נאים גם בתקשורת העוינת בדרך כלל, וכמובן את יו"ר הסיעה, המשקיף הטבעי בדיוני הקבינט המיוחד, ח"כ אריה דרעי) ואת שר הנגב והגליל, יצחק וסרלאוף, שניתב את תקציב משרדו מיוזמתו לצרכי המפונים והקים חמ"ל למופת עבור תושבי הדרום.

מילה טובה צריך לומר גם על תפקודו של יו"ר ישראל ביתנו, שמנחש נכונה שגם הפעם - כמו בכל מקרה בו הביטחון הופך לנושא המרכזי במדינת ישראל - אם וכאשר ייערכו בחירות, תהיה נהירה משמעותית של מצביעים למפלגות ימין. איווט, שבנה לעצמו במשך שנים תדמית של איש ימין על סף הקיצוץ (גם אם זו נסדקה מעט בתקופת ממשלת בנט-לפיד), משוכנע על שיצליח לגרוף כמה מנדטים נודדים מאזור המרכז, על חשבוננו של גנץ. לכן הוא טורח להדגיש את הדו"חות וההתרעות שהגיש בעבר בסוגיית החמאס, ואת המאבק שהוביל לטענתו להתפטרותו, לאחר שראש הממשלה וצמרת מערכת הביטחון סירבו להילחם בחמאס עד כלות. דגש ביטחוני גם עשוי להוות עבורו סולם של ירידה מהעץ ביחס לציבור החרדי, בהנחה ההגיונית שגם ממשלה עתידית לא תוכל לקום בלי לשון המאזניים של ש"ס ויהדות התורה. אולי לכן הוא נמנע בחודש האחרון מכל רמיזה עוקצנית כלפי הציבור החרדי.

מאידך, מי שניסה להשתחל למשבצת "אמרת לם וגם אני הייתי יותר יעיל" שלא בהצלחה, הוא ראש הממשלה לשעבר נפתלי בנט. מאז החלה המלחמה ניסה בנט את כוחו בהסברה טלוויזיונית של ישראל בעולם, וגם עשה קולות של מי שמתכנן לשוב לזירה הפוליטית, אם וכאשר ייפתח המשחק מחדש אחרי המלחמה. לצערו, נראה שלפחות בשלב הזה הזיכרון הישראלי ארוך דיו, הצהרותיו בתקופת כהונתו על השגשוג והשקט שהשיג בגזרת עזה ועל הגדלת מספר הפועלים העזתיים בישראל, חזרות אליו כבומרנג ומטרפדות את השאיפות לקאמבק מפואר, לפחות לעת עתה.

נכון לשעה זו מאיישים את שני התפקידים הבכירים ביותר בתחום המודיעין המלחמתי, מערערת את אמון הלוחמים בצבא בשעת מלחמה. נתניהו, אולי לראשונה במילניום הנוכחי, מחק את הציוץ הלילי ופרסם הודעת התנצלות חריגה, "טעיתי. דברים שאמרתי בעקבות מסיבת העיתונאים לא היו צריכים להיאמר ואני מתנצל על כך", כתב ראש הממשלה, שגם ספג עם בוקר וזכור קל מחבריו החדשים לממשלה - בני גנץ וחברי סיעתו. "אני נותן גיבוי מלא לכל ראשי זרועות הביטחון. אני מחזק את הרמטכ"ל ואת חיילי צה"ל שנמצאים בחזית ונלחמים על הבית. יחד ננצח", המשיך, כשהוא נמנע מלכתוב ספציפית את שני המסומנים מהציוץ הקודם. במילים אחרות, נתניהו אולי קיבל את הטיעון שלא ראוי לתקוף חזיתית בשעת מלחמה את בכירי צה"ל והשב"כ, אבל המסר כבר עבר, לפחות לאוזני הבייס שלו, שהחל לפקפק במנהיגותו. סימון האשמים המרכזיים במחדל כבר נעשה, ופרסומים שונים בתקשורת הזרה על מגוון הכשלים שאפשרו לחמאס את טבח שמחת תורה (ואשר את חלקם אין לצטט כאן מטעמי צנזורה) צפויים לחזק עוד יותר את התזה על מחדל צבאי עצום ורב, שלא יצריך סימון אשמים גם בדרג המדיני.

גולדה מאיר, בזמנו, נותרה בתפקידה וגם ניצחה באופן משכנע בבחירות שנערכו מעט לאחר המלחמה, רק כדי להרכיב ממשלה ולהתפטר מיד לאחר פרסום דו"ח הביניים של ועדת אגרנט לטובתו של יצחק רבין, הדמות הצבאית היחידה בשורות מפא"י דאז ששמרה על מרחק משדה הקרב של יום כיפור. נתניהו, בניגוד אליה, מורגל כבר במחאה ציבורית - כולל הפגנות ענק על בסיס שבועי, וספק אם הוא יתרשם מהן יתר על המידה. אם יצא זכאי בדו"ח הועדה העתידי, הוא ישמור בקנאות על תפקידו, לפחות כל עוד לא יימצאו חמישה חברי ליכוד שינסו למנוע זאת בעדו.

ימים של הזדמנות

ימי מלחמה מספקים שפע של הזדמנויות לפוליטיקאים מכהנים להתבלט, לרעה או לטובה, ולפוליטיקאים בדימוס לנסות לרשום קאמבק. כבר עכשיו אפשר לתהות לאן למשל נעלם שר המשפטים יריב לוין, מי שעד לפני רגע הוזכר שמו במהדורות החדשות בכל שעה עגולה. מנגד, אפשר לציין לחיוב בהבלטה את שרי ש"ס (בעיקר שר הפנים משה ארבל, שר הדתות מיכאל מלכיאלי ושר הבריאות הנכנס

המנון מחנה בני תורה שכתב
מרן הגרב"מ אזרחי זצ"ל

בני תורה אנחנו
בניס לכל דבר.
תורה את הורתנו
ולנו את משמר.

נפש וגוף את חובקת
דופק חיינו רק את.
אל תוך תוכנו חודרת
חיים נוטעת לעד.

תורה, אנו בניס לך
ברית ביננו כרותה
כל עוד אנו חוסים בך
איך אנו בני תמותה.

95 שנות תורה

העילוי הצעיר שהתחבב על הרב מבריסק, הקירבה המיוחדת מר"י סלבודקא רבי אייזיק שר זצוק"ל, השכנות עם מרן הגרי"ש אלישיב שהיווה עבורו דמות ומופת להתמדה בלימוד התורה, הבחירה של משגיח ישיבת חברון הגר"מ חדש זצ"ל בעילוי הצעיר כחתנו, הידידות רבת השנים עם מרן הגר"ד לנדו עוד מתקופת לימודם בישיבת חברון, ההמתנה של רבי אליהו לאפיאן זצ"ל בתחנת האוטובוס לבואו של הגרב"מ זצ"ל למסור שיעור שבועי בישיבת 'כפר חסידים', הכבוד העצום שרחשו לו גדולי הדור הקודם - מרן ה'חזון איש' זצ"ל, הגאון רבי איסר זלמן מלצר זצ"ל, הגאון רבי יחזקאל לווינשטיין זצ"ל, מרן הקהילות יעקב זצ"ל ומרן הגראמ"מ שך זצ"ל • ברוך מרדכי היהודי

אריה שוורץ • צילומים: שוקי לור

הצעיר שהפך לאביהם הרוחני של רבנות בני ישיבות ואברכים

עם תלמידיו ומקורביו על המסילה המובילה לאושויץ

עם מרן הגר"ד לנדו והגרמ"ה הירש

לטובת ישיבת 'עטרת ישראל' נערך בביתו של מרן הגאון רבי עובדיה יוסף זצ"ל.

הקשר עם גדו"י

תלמידיו מספרים על הערכה גדולה למרן גם בקרב כמעט כל גדולי ישראל מהציבור החסידי, כמו לדוגמה הרה"ק בעל ה'בית ישראל' מגור ז"ע שהעריך אותו עד מאוד.

אחד מתלמידיו של מרן מספר גם על הידידות הקרובה עם יבדלחט"א כ"ק מרן האדמו"ר מבעלזא. הוא סיפר כי שעות ספורות לאחר שפונה לבית החולים, לפני מספר חודשים, האדמו"ר ביקש לברר מהו מצבו של מרן. בשבת קודש, לאחר שהרבי עלה לתורה הוא ביקש לערוך 'מי שברך' לרפואת ראש הישיבה.

"ידידות עמוקה ורבת שנים שררה בין שני הצדיקים הללו", מספר אותו תלמיד. "מרן התקבל בכבוד גדול בכל שמחה או אירוע בבעלזא. האדמו"ר מבעלזא רוחש כבוד למנהיגים ולמובילי מהפכות ובוודאי בתחום הקירוב, כפי שעשה מרן. כמו כן, האדמו"ר הוא יודע ספר ומעריך את מי שיודע ללמוד ולכתוב, ובוודאי בעל שיעור קומה כמו מרן שכתב מעל 40 ספרים, חלקם לאחר שחצה כבר את גיל ה-90".

"מרן היה מקובל על כולם", הוא מוסיף, "כולל על קהלים ורבנים מכל הזרמים בציבור הדתי לאומי. רבנים וקהילות מכל רחבי תבל תמיד ביקשו את עזרתו ועצתו בכל העניינים. מאירופה ועד דרום אמריקה. ידועים היו יחסיו עם סאטמר והקשר החזק עם הגאון רבי אהרן קוטלר זצ"ל".

"ברשימה ישנם עוד גדולי ישראל רבים. השקידה העל-טבעית שלו בתורה הפכה לשם-דבר בקרב גדולי הדור. ההערכה לבחור, ומאוחר יותר הרה"מ וראש הישיבה, שכמעט ולא ישן ולא מפסיק ללמוד וללמד - ביום, בלילה, בחורף, בקיץ, בחופש, בתקופת חולי ובחגים - הייתה עוצמתית מאוד, וכללה גם את מרן החזון איש זצ"ל, הגאון רבי איסר זלמן מלאר זצ"ל, הגאון רבי יחזקאל ליינשטיין זצ"ל. גם מרן הרב שך והרב שטיינמן זצ"ל רחשו לו כבוד עצום".

אחד התלמידים שעמו שוחחנו מסביר זאת בכך שהוא שריד לדור של פעם. "מרן היה שריד לדור דעה באמת, מבחינת הבנה ושליטה בכל תורת בריסק, חברון, סלבודקה וכפר חסידיים. הוא היה בריסק'ר יותר מכל בריסק'ר אחר, חברוני'ר יותר מכל חברוני'ר אחר, והכיר יותר מכל אחד אחר את שיטת 'גדלות האדם' של סלבודקא".

ההערכה כלפיו מצד גדולי ישראל חלחלה גם לעם. בעשרות השנים האחרונות לחייו, רבים התרפקו על דלתות בית הרב כדי לבקש עצה וברכה. בעשור האחרון, העניין התעצם והמונים מכל החוגים והעדות שחרו לפתחו של ראש הישיבה, ביקשו את ברכתו, שאלו להוראותיו והלכו לאורו. לפני כעשור התבקש על ידי גדולי ישראל להצטרף למועצת גדולי התורה של דגל התורה. מרן אמנם סירב בהתחלה, אך נענה לבקשות לאחר שנטען בפניו כי הדור זקוק לו. במקביל הוזמן לאירועים המוניים בציבור החרדי, שם נשא כמנהגו דרשות נלהבות ונאומים חוצבי להבות, המוכרים לכל ילד בישראל.

הגרמ"ה היה נחשב בעיני אנשים מסוימים כמי ששיטתו החינוכית היא פרגמטית. אך ההפך הוא הנכון - אחד מגדולי ישראל התבטא פעם: "חושבים שהוא לא פרומער - אבל אני מכיר אותו והוא יותר פרום מכל פרומער". כלומר, כך מסבירים תלמידיו, מרן אמנם קשוב לבעיות ולקשיים הרוחניים של כל אחד ואחד, דורש שלא ירחיקו ילדים מהבית, להכיל אותם, לחנך בדרכי נועם - אבל "זאת התורה לא תהא מוחלפת". המטרה העליונה היא להשיבם לדרך התורה ושיקפידו על קוצו של יו"ד.

הרבנית ע"ה שהייתה מחנכת דגולה שהעמידה דורות של תלמידות, עמדה לאורך כל השנים לימין בעלה ראש הישיבה ככל מפעלות חייו, בהקמת הישיבה, ייסוד וניהול מחנה בני תורה ועוד, ולאורך השנים מסרה את נפשה למען הרבנות התורה של בעלה כשהיא מסירה מעליו מעול הבית. עד שבג' טבת בשנה שעברה, לאחר חולי ויסורים רבים נפטרה על פניו לבית עולמה.

גאון בהרצת תורה

הגאון הצעיר לא התמהמה ומיד החל בהרצת תורה ובמסירת שיעורים בישיבת חברון, סמוך ונראה לחמיו הגדול. אבל שוב יצא שמעו למרחקים, וכך התבקש למסור את שיעוריו גם בישיבת 'כנסת חזקיהו' בכפר חסידיים. כך נהג במשך 12 שנה. ידועה הייתה הערצתו אליו של הגאון רבי אליהו לופיאן, שחיכה בכיליון עיניים מדי שבוע לבואו של הגרמ"ה לישיבה. הוא היה מחכה לו בתחנת האוטובוס ומלווה אותו עד לישיבה.

פרק ההנהגה של מרן החל בעיצומו של פרק ההתמדה והרבנות התורה. במקביל לשיעוריו בהיכלי הישיבות, מרן, עם מבטו הרחב על עתיד העם היהודי, כאב על מצבו הרוחני היורד של העם בשדות, והחליט לנקוט במעשה נועז ואמיץ. בשנת תשכ"ד ייסד את תנועת 'בני תורה', שמטרתה לקרב תלמידי ישיבות תיכוניות לעולם הישיבות הליטאיות ולצרפם לציבור החרדי.

כך גם, המנהיג החרדי הצעיר נדד באותה תקופה בין קיבוץ אחד למשנהו, ארגן כינוסים לנוער המנותק מהיהדות, חיזק ועודד צעירים וקירבם לדרך התורה. באותן שנים, מעשים כאלו לא היו מקובלים כלל, אבל הגרמ"ה, שראה את חזונו הרוחני מתמשש מול העיניים, לא חשש מלנקוט בצעדים תקדימיים. ואכן, מילת ביקורת לא נשמעה כלפיו. כבר אז, ההערכה של גדולי ישראל כלפיו, וממילא גם ההבנה שמעשיו נכונים וראויים, הייתה עצומה.

פעולותיו של מרן נחלו הצלחה גדולה. בעשרות שנות פעילותו סחפה התנועה התלמידים רבים שעברו ללמוד בישיבות ליטאיות. מאות אלפים נחשפו לפעולות התנועה, התחזקו בזכותן והתקרבו יותר לכור מחצבתם הרוחני. מפעל של קירוב לבבות שהוקם בידי מנהיג צעיר בן 35 ופועל כבר 60 שנה.

לצד זאת, מרן פעל רבות גם בברית המועצות של לפני נפילת מסך הברזל. הוא היה נוסע במסירות נפש עצומה אל מעבר לקווי האויב כדי לחזק את יהודי המקום. הוא הקים מחנות במדינה, הביא עמו ראשי ישיבות וגם שוחטים יראי השם, שסיפקו בשר כשר ליהודים שחיפשו מקור קדושה וטהרה להיאחז בו, בתוך המצב הרוחני היורד ששרר באותן שנים במדינה. יהודים רבים שעלו להשתקע בארץ ישראל אחרי נפילת מסך הברזל, מספרים כי אז לא ידעו לקרוא "שמע ישראל", אך עד היום הם שומרים תורה ומצוות ומתנהלים באורח חיים חרדי ודתי, בזכות אותן פעולות של מרן.

פרק ההנהגה השתלב בכוח התורה, בשנת תשל"ו. מרן גילה מנהיגות ועזב את ישיבת חברון, בה השקיע את מיטב כוחותיו לאורך כל כך הרבה שנים, והקים ביזע, בדם ובדמעות את ישיבת 'עטרת ישראל' המעטירה. הישיבה החלה לפעול בשכונת 'בית וגן' בירושלים, ונקראה על שם אביו הרב ישראל ז"ל, שהלך לבית עולמו שבוע קודם לכן. בשנת תשע"ט העתיק את מיקום הישיבה וחיידש את פניה, בעיר מודיעין עילית.

מרן היה נערץ על ידי כל גדולי ישראל זצ"ל, וגם בקרב אלו החיים עמנו לאורך ימים ושנים טובות. ולא רק בקרב גדולי ישראל מהציבור הליטאי, אלא גם בקרב צדיקי הדור מהציבור החסידי והספרדי. כך למשל, הדינר הראשון שנערך

הגאון רבי ברוך מרדכי אורחי זצ"ל, זקן חברי מועצת גדולי התורה של דגל התורה וממנהיגי היהדות החרדית, נולד בט"ו אדר ב' שנת תרפ"ט. הוא גדל בבית אביו הרב ישראל אורחי ולאמו מרת הינדא, בתו של הרב ברוך שלאם, בוגר ישיבת 'כנסת ישראל' בסלבודקה שניהן כרב בדרום אפריקה.

הילד ברוך מרדכי סעד על שולחן הוריו, אך עשה חיל בתורה וביראה בכוחות עצמו. קיר אחד הפריד בינו לבין בית שכנו מרן פוסק הדור הגאון רבי יוסף שלום אלישיב זצ"ל. הוא זכה לשמוע את קול התורה שלא נפסק, לראות את ההתמדה בתורה ולהרגיש את מסירות הנפש של אותו צדיק וקדוש. ראש הישיבה היה מספר כי בעת שאמו ע"ה הייתה מאכילה אותו אומרת לו ומדרבנת אותו, "שיגדל להיות מתמיד כמו הבן של ההומלער רב" (אביו של מרן הגרי"ש אלישיב זצ"ל).

הוא זכה לסייעתא דשמיא עצומה, וזכה לראות פרי בעמלו, ולאחר שנות הילדות, בהן השקיע את מיטב מרצו בלימוד בתורה ובעבודת המידות, הוא התקבל לישיבת חברון ועד מהרה התחבב על ראשי הישיבה.

בישיבת חברון החלה הפריחה הגדולה. הבחור הירושלמי הצעיר התבלט כשקדן וכמתמיד עצום. חריפותו בלימוד הכתה גלים גם מעבר לכותלי הישיבה. שמעו של המתמיד שיושב רכון על הגמרא מבוקר ועד ליל, שגומע דפי גמרא בזה אחר זה ושמגלה בקיאות מופלגת בכל חלקי התורה - הגיע עד לאוזניו של הרב מבריסק זצ"ל, שביקש להכיר את "נער הפלא" מחברון.

באותה תקופה התקרבו למרן הגרי"ו מבריסק זצ"ל שקרבו למאוד, ואף דן עמו בעומקה של הלכה כשראש הישיבה זכה להיכנס ולשמוע ממנו שיעורים. מאז החשיב ראש הישיבה את הרב מבריסק זצ"ל לרבו, בדרך הלימוד וההעמקה בעיקר בסדר קדשים. הרב מבריסק אף ביקש מבנו הגאון רבי משולם דוד סולובייצ'יק זצ"ל לחזור על השיעור עם המתמיד הצעיר. לאחר פטירת הרב מבריסק היה משתתף בשיעורי בנו הגרמ"ה הלוי סולובייצ'יק זצ"ל על סדר קדשים.

בתקופה זו אף זכה לקרבה מיוחדת מהגאון רבי אייזיק שר זצ"ל ראש ישיבת סלבודקה, שראה בו בן טיפוחיו והשקיע רבות בגידולו לתורה ויראה.

באותן השנים גם נרקם הקשר החזק, קשר שנמשך לאורך כל השנים, בינו לבין יבדלחט"א מרן ראש הישיבה הגאון רבי דב לנדו, הצעיר ממנו בשנה. מי שקירב וחזק את ר' דב עם כניסתו לישיבה היה ר' ברוך מרדכי לימד אותי ליהנות מסברא". ביטוי לקשר נראה כאשר בעצרת הספד שנערכה לזכר רעייתו הרבנית שולמית אורחי ע"ה, מספר חודשים לאחר פטירתה בטבת תשפ"ג, הורה מרן הגרמ"ה כי רק רבנים מתוך הישיבה יספידו את הרבנית - ומחוץ לישיבה, יביאו רק את ידידו מרן הגר"ד לנדו.

הגר"ד נענה אז להזמנה ברצון, למרות שנוהג לא להספיד נשים, והגיע להספיד את הרבנית ע"ה בהיכל ישיבת 'עטרת ישראל' במודיעין עילית. "אני אתחיל עם משהו אישי", אמר אז הגר"ד, "ידידי הדגול, ידידי מנער ראש הישיבה שליט"א. יש לנו ידידות - זו ידידות גדולה שהייתה לנו מאז ומתמיד. זו ידידות רק בדברי תורה. קשר תמידי הלך וחזור. מאז ומתמיד כל השנים. יש ר' אברהם בן הרמב"ם, שאומר על 'נפשו קשורה בנפשו' - אומר ר' אברהם, פירוש התורה קשורה, קשורה - בגימטריה תורה, כי זה הקשר הטוב ביותר - הידידות זה רק דברי תורה וכך היה תמיד הקשר. קשר של תורה מאז ומתמיד".

לאחר שנות לימוד רבות בישיבה, בגיל 24 נכנס בברית הנישואין עם הרבנית שולמית, בתו של הגאון רבי מאיר חדש זצ"ל, משגיח הישיבה. ידוע על מספר גדולי ישראל שחשקו להכניס לבתייהם את העילוי הצעיר, שהיה ברור לכולם שעדיין לגדלות, אך מי שזכה בסוף היה משגיח הישיבה.

מרן ראש הישיבה

הגישה האבהית לכל תלמיד, התשוקה ללימוד התורה, גדלותו בתורה, יכולת ההתמדה המופלאה, מנהיגותו החינוכית, השיעורים המקיפים, שיחות המוסר המרגשות ושירי הרגש שהותירו חוויה רוחנית עמוקה עבור המשתתפים • עולם התורה איבד את אחד מפארי גידוליה של תורת סלבדוקא ובריסק אליהם היה קשור בעבותות של אהבה

אבי רבינא • צילומים: שוקי לור

ואמונה ביהדות בקרב אנשים רבים. הרב גרשוני הדגיש את יכולתו הייחודית של מורו לעורר השראה ולרומם אנשים, ללא קשר למרחק או לרמת הידע שלהם. המחויבות והחוסן הבלתי מעורערים של ראש הישיבה היו אגדתיים, שכן הוא היה מקדיש שעות ארוכות ללימוד תורה, גם בשעת לילה מאוחרת: "הייתה לו התמדה שאין דומה לה. כשיצאו מהישיבה ב-1 בלילה, החדר של ראש הישיבה היה פונה לכיוון בית המדרש והיו שומעים את קול הניגון שלו גם ב-3 בלילה, ב-7 בבוקר כבר היה מתייצב ראשון בהיכל הישיבה לתפילת שחרית". לדברי הרב גרשוני, "אהבתו הבלתי נמדדת של הראש ישיבה זצ"ל לתורה ניכרה גם בנסיעותיו התכופות לחו"ל לצורכי הישיבה. במהלך ביקור בקברי הצדיקים באירופה, הוא נשא דרשות בכל קבר והמשיך לכתוב חידושי תורה וללמוד, גם כשאחרים נחו אחרי יום שלם של נסיעות מפרכות. על פי הרב גרשוני, "שיעוריו של מרן הגר"מ היו חדורים במתיקות ייחודית שלכדה את התלמידים, בלי קשר למידת בקיאותם בנושא השיעור. שיעוריו האחרונים לפני שאושפז היו אופייניים למסירותו לתורה לכל אורך חייו, שכן המשיך ללמד ולדבר בלימוד גם כאשר נמנם וכבר היה ללא כוחות".

בשיחה עם סגן השר אורי מקלב, מקלב הדגיש כי הגר"מ אורחי היה לא רק בעל גדלות, אלא "שיש לו גם יכולת ייחודית לפתוח דלתות לגדולה עבור אחרים. הוא קיבל את פני התלמידים בחום לביתו, והחדיר בהם אהבה עמוקה והערכה למתיקות התורה, גם לנערים בגיל צעיר מאוד".

הרב מקלב סיפר על ביקורו אצל מרן ראש הישיבה זצ"ל בבית החולים בימיו האחרונים, שם הביע בפניו תודה והערכה על הביקור למרות הקושי הגדול שהיה לו בדיבור, "הוא הודה לי שבאתי לבקר אותו, דבר שני אמר 'תגיד לכולם שיש הנהגה ויש המשך להנהגה'. הוא יצא למרחקים גם כשהיה קשה לו עד החודשים האחרונים הגיע לכל אירוע של תלמיד ולקח אחריות על הדור כולו. הפריחה של עולם התורה יש לו חלק גדול מאוד בכך שעולם התורה משגשג ופורח".

לדברי הרב מקלב, "ביתו של מרן הרב זצ"ל היה פתוח לכל, והוא היה מעודד ומרומם גם את צעירי הצאן להיות גדולים בתורה, בעיני ראיתי ילד בן 13 שהיה בא להתפלל אצלו בבית בשכונת בית וגן. הוא אמר לילד אני רואה עליך שאתה תהיה גדול. זה מעלה בי צמרמורת כשאני אומר את זה. שיהיה מליץ יושר בתקופה הקשה בה אנחנו נמצאים".

לסיום ה"משבר" האישי. "הוא קירב אותי וככה הוא קירב אלפים אחרים", מספר הרב צביאלי. זכורים במיוחד לרב צביאלי השיעורים של הגר"מ אורחי זצ"ל בימי שישי ובלילות שבת, שיעורים אלו היו שילוב של שיעורים מקיפים, שיחות מוסר מרגשות ושירי רגש שהותירו חוויה רוחנית עמוקה עבור המשתתפים. לדברי הרב צביאלי, הגר"מ אורחי זצ"ל היה התגלמות התורה בכל היבט של חייו. מסירותו לתורה הייתה כה עמוקה, שאפילו שיחות חולין היו ספוגות בלימודיה. תלמידיו נדהמו מידיעותיו העמוקות ומכושר ההבחנה שלו למצוא בכל מצב לימוד תורני.

חותם בל יימחה

הרב יוסף שווינגר, תלמידו של מרן זצ"ל שנים רבות ספד בכאב: "ההדף שהותיר אחריו הוא עצום. גם בלשון עבר קשה לתמצת את מהותו, את חיותו ואת מחויבותו הבלתי מתפשרת לתורה. שיעוריו, ששובצו לעתים קרובות בוויכוחים סוערים, הדהדו בנו ועיצבו את השקפת עולמנו המוסרית", פתח שווינגר את דבריו. לדברי שווינגר, "השפעתו של הגר"מ אורחי חרגה אל מעבר לכותלי בית המדרש. הגר"מ נודע במסירותו לתורה, לעתים קרובות נראה כשהוא מוקף בספרים פתוחים, אי אפשר היה שלא להיות מושפע מהתלהבותו לידע, ועוד ידע בכל מכמני התורה".

"הוא היה עמוד תווך בשכונת בית וגן והשפיע על הישיבות המקומיות - קול תורה, קול יעקב ושאר הישיבות. תלמידים מכל רחבי הארץ נהרו ללמוד אצלו, נמשכו לחוכמתו ולמזון הרוחני שהעניק. תורתו הותירה חותם בל יימחה על רבים. תלמידיו, חלקם כיום תלמידי חכמים, דינים וראשי ישיבות, זוקפים את הצלחתם לזכותו, מורשתו ניכרת בהם, בתורתם ובחיים שהם נוגעים בהם". הרב שווינגר סיים בהרהור על הידיעה על ירידת מצב בריאותו של מורו ועל פטירתו בסופו של דבר. הוא ציין את משמעות התאריך, במקביל ליום השנה למותה של רחל אימנו, יום שבו הקב"ה קורא לצדיקים להיות בנוכחותו. למרות העצב, זה היה יום מיוחד, המסמל כינוס של צדיקים.

הרב נפתלי גרשוני, ששמע במשך שנים רבות שיעורים ושיחות מראש הישיבה זצ"ל, נשא הספד מעומק הלב, שביטא את ההשפעה העמוקה שהייתה למורו ורבו עליו ועל תלמידי הישיבה לאורך השנים. הוא תיאר את מסירותו של ראש הישיבה לתורה שאין כדוגמתה, שהחדיר אהבה

רחבותיה הצפופים של בית וגן נמלאו ביום שישי השבוע בנהר אדם. רבבות בני ישיבות, אברכים, מרביצי תורה ובראשם גדולי ישראל מרנן ורבנן שליט"א, ליוו בדרכו האחרונה את זקן ראשי הישיבות מרן הגאון רבי ברוך מרדכי אורחי זצ"ל, חבר מועצת גדולי התורה, ראש ישיבת עטרת ישראל ומגדולי מרביצי התורה בדור. בעוד חודשים ספורים היה אמור לציין את יום הולדתו ה-95, אולם בחודשים האחרונים מצבו הרפואי הידרדר מספר פעמים, והשבוע נתבקש לישיבה של מעלה בעודו מאושפז בבית החולים הדסה עין כרם בירושלים.

כאשר משוחחים עם תלמידי מרן ראש הישיבה זצ"ל, עולה נושא שחוזר על עצמו - הוא לא היה רק ראש ישיבה, אלא גם דמות אב. הוא ניחן בכושר אינטלקטואלי יוצא דופן ובמסירות עמוקה ללימוד התורה. השפעתו בתחום החינוך הייתה בלתי ניתנת להכחשה, ובתפקידו כראש ישיבה לבחורים צעירים התגלה כסמכות בענייני חינוך, לצד גדלותו והיותו ענק בתורה.

נאמר כי מורשתו של ראש הישיבה זצ"ל חורגת הרבה מעבר להישגיו הלימודיים. הוא נערץ בזכות יכולתו להתחבר ליחידים ברמה האישית, לטפח את תחושת השייכות והקשר המשפחתי בתוך הישיבה. השילוב הייחודי הזה של למדנות, מנהיגות וחמלה באמת ייחד אותו כדמות יוצאת דופן בהנהגת עולם התורה.

הגאון רבי צבי צביאלי, מראשוני תלמידיו של ראש הישיבה זצ"ל, הביע הספד כואב וגדוש הערצה למורו המנוח, ותיאר אותו כמי שגילם בתוכו את התורה כולה. הרב צביאלי נזכר בימיו הראשונים כבחור ישיבה ביישיבה תיכונית, כאשר התקשה להתחבר ללימוד גמרא. לאחר שפגש את הגר"מ זצ"ל, השתנתה תפיסתו באופן משמעותי. ראש הישיבה זצ"ל עודד את הרב צביאלי לשאול שאלות ולהתעמק בלימוד הגמרא. הדבר הצית בו תשוקה פנימית, ויצר בו אהבה לתורה שנשארה איתו עד היום.

"המשפטים הראשונים שאמר לי בשיעור, 'אתם חושבים שאתם לא מבינים, אתם מבינים. יש לכם שאלה? תשאלו'. לימים אמר לי ראש הישיבה זצ"ל שזו הייתה השיטה שלו, לא אמר מוסר, אלא ישר פנה לפלפול בלימוד, ברגע שאמר לי 'תשאלו', נדלקה בי שלהבת. התחלתי לשאול, וראיתי את עצמי חלק מעולם התורה, התלהבתי ושאלתי והתווכחתי ומאז נשארה בי אהבת התורה עם כל עוצמתה".

הרב צביאלי המשיך ותיאר מקרים של "משבר" וחוסר חשק ללמוד, בהם פנה לגר"מ וביקש את הדרכתו. במקום לתת לו עצות ישירות, ראש הישיבה היה מציג שאלה מתוך הרשב"א, ופותח בפלפול בסוגיא שהיה מוביל בסופו של דבר

"80 שנה שהיינו ביחד"

במסע ההלוויה ספד לו רעו משכנו הימים מרן הגרב"ד פוברסקי ואמר: "צר לי עליך אחי נעמת לי מאוד, 80 שנה שהיינו ביחד, דבוקים יחד, הנה מה טוב ומה נעים שבת אחים גם יחד" • מרן הגר"ד לנדו ספד: "היינו קשורים מאד מאד בתקופת לימודנו בישיבת חברון וגם אחר כך. גם בעת חוליו שהיה אפוף ייסורים היה לימוד התורה משוש חייו"

וגם בעת חוליו שהיה אפוף ייסורים היה לימוד התורה משוש חייו. ואומר עוד, שכל מי שנפגש עמו היה נפעם מעוצם אמונתו החזקה שהכל בידי שמים, ואין אדם במעשי, למען עצמו ולמען הזולת, אלא כלי ביד ההשגחה לפעול ולעשות, כן הי' אומר ברגשת לב מלא אמונה לרופאיו ולאלה שטיפלו בו.

"ואחזור עוד לידדותנו שהיתה עמוקה ומאד נפשית ולבבית, תמיד שנפגשנו היתה שמחה הדדית מלאת רגש וידידות אמת. ידידי יקר ונאמן, רבות פעלת בחייך, והנך הולך לבית עולמך בתורתך ובמעשיך הנשגבים. ותהא נשמתך צרורה בצרור החיים, והשם ישלח תנחומים למשפחה הנעלה, לצאצאיו, ולאחיו, וכל הנלווים עליהם, תלמידיו ומושפעי ושומעיו לקחו ומוסרו ידידי ומוקיריו, ובילע המוות לנצח ומחה ד' אלוקים דמעה מעל כל פנים."

על ענין הלימוד כנפשו. ע"כ." "זה היה הקשר הקבוע והחזק מאד שקישר אותנו, הדיבור והשיחה בדברי תורה בכל עת מצוא, ומה עצום היה הקשר, רב מאד, והכל בשמחת לב וחשקת למודה של תורה עיונה וחידושיה. ואמנם הגאון ר' ברוך מרדכי זכרונו לברכה, כל כולו היה דבוק בכל מהותו בלימוד תורה ובהרצתה בישיבתו, ובמקומות אחרים, ובהנחלתה לשומעיו לקחו רבות בשנים שקירב רבים מהם ללימודה של תורה, וצמחו ונתעלו מהם מופלגי תורה מוריה ומלמדיה. והוא לא זו מלימוד בכל מצב שהוא שהיה לומד ושוקד על לימודו, וסיפרו לי כי אף בעת נסיעותיו לחוץ לארץ למען החזקת ישיבתו היה תמיד בידו גמרא או ספרי קמאי ובתראי, והעידו עליו שכניו לנסיעה שלמד באמצע הטיסה יותר מעשר שעות ללא הפסק, ואף כתב שם חידושי תורה.

שלו כל בני הישיבות. ואבי בני הישיבות רבי ברוך מרדכי זצ"ל איתנו גם כן איתנו כאן ברוחו. השיעורים שלו היו ערבים על שומעיהם כדבש וחלב, הם היו מיוחדים בערבות ומתיקות נפלאים. הוא זכה להקים את תנועת בני תורה לקח בחורים והפך אותם לבנים של הקב"ה. הייתי איתו יחד שנים רבות במחנה ראיתי איך השיעורים שלו נתפסים בלבבות הנערים."

לאחר מכן ספד נרגשות מרן ראש הישיבה הגר"ד לנדו שאמר: "ר' ברוך מרדכי אזרחי זכרונו לברכה לחיי העולם הבא, שהיינו קשורים מאד מאד בתקופת לימודנו בישיבת חברון וגם אחר כך, בקשר אמיץ וחזק מאד, קשר לימוד התורה, וכלשון רבינו אברהם בן הרמב"ם בפירושו לתורה, על המקרא ונפשו קשורה בנפשו, קשורה בגימטרי' תורה, לומר שהי' חביב עליו לפי שהוא מלמדו תורה ואוהב אותו

אבי ובינא

מסע ההלוויה של מרן ראש הישיבה הגאון רבי ברוך מרדכי אזרחי זצ"ל החל ביום שישי בשעה 9:00 בבוקר ממעונו ברח' קאסטו 22 בשכונת בית וגן בירושלים. בשל המצב הביטחוני ננקטו אמצעי זהירות על מנת להבטיח את שלומם של המלווים. לאור הנסיבות השוררות, הודיעו בהלוויה כי על אנשים לתפוס מחסה מידי בבניינים סמוכים במקרה של אזהרה. עם זאת, למי שלא הצליח לחפש מקלט בתוך הבית, הומלץ לשכב על הקרקע כאמצעי בטיחות.

ראש ישיבת פוניבז', מרן הגרב"ד פוברסקי ספד בהלוויה: "צר לי עליך אחי נעמת לי מאוד, 80 שנה שהיינו ביחד, דבוקים יחד, הנה מה טוב ומה נעים שבת אחים גם יחד, כולנו כאן בלוויה בנינים

אם אין אני לי

"יִקַּח נָא מֵעֵט מַיִם" (בראשית יח, ד).
 רבותינו אומרים (בבא מציעא פו ע"ב) שכל מה שאברהם אבינו עשה עבור האורחים בעצמו, נתן הקב"ה שכר לבני ישראל במדבר בעצמו. דזה הכלל בדרך שאדם הולך בה מוליכים אותו (מכות י ע"א), ובמידה שאדם מודד בה מודדים לו (סוטה פ"א מ"ז). אברהם נתן פת לחם לאורחים בעצמו, ובשכר זה קיבלו ישראל את המן על ידי ה' יתברך בכבודו ובעצמו, הִנְנִי מִמְטִיר לָכֶם לֶחֶם מִן הַשָּׁמַיִם (שמות טז, ד). אברהם נתן בשר לאורחים בעצמו, ובשכר זה קיבלו ישראל את השליו על ידי הקב"ה בכבודו ובעצמו, ונתן ה' לָכֶם בֶּשֶׂר וְאֶכְלֶתֶם (במדבר יא, יח). וכן אברהם עמד ליד האורחים ודאג לסיפוקם, ובשכר זה קיבלו ישראל את ענני הכבוד שסיככו והגיגו עליהם. אולם את המים לא הביא אברהם בעצמו אלא על ידי משרתו, "יִקַּח נָא" - על ידי שליח, ואף הקב"ה לא נתנם לישראל אלא על ידי שליח - משה רבינו, וְלֹא הָיָה מַיִם לְעֵדָה (במדבר כ, ב). וְיָרַם מִשֶּׁה אֶת יְדוֹ וַיַּה אֶת הַסֵּלַע בְּמִטְּהוֹ פְּעָמָיִם וַיֵּצְאוּ מֵיָם רַבִּים וַתִּשֶׁתּ הָעֵדָה וּבְעֵינָם (שם, יא).

ובעניין זה נספר, בארה"ב היו שני שופטים בכירים, ג'ק וסטיב, שלמדו יחד ונעשו חברים טובים. ג'ק היה מתון בדרכיו ותמיד הסתכל על התועלת היוצאת מהמשפט לטובת הכלל והפרט הנשפט לפניו ועושה את כל דבריו במתינות והתחשבות, רב חסד מטה כלפי חסד, ופעמים שהיה רואה לנכון שיש צורך לשקם ולעודד את הנשפט, ולכן היה משתדל להסדיר לו עבודה שתתאים לו דרך הרשויות וכדו'. לעומתו סטיב היה שופט קשוח המטיל אימה ועונשים כבדים על הנאשמים על אף שלא תמיד היו לו ראיות חותכות וברורות

ובהשקעה שמשקיע האדם במצוות ובחסדים, כך יקבל לעצמו ולבניו אחריו, וככל שיגביר חסדיו בכמות ובאיכות, כך יגביר ה' יתברך חסדו עליו! אברהם אבינו אמר "יִקַּח נָא מֵעֵט מַיִם" (בראשית יח, ד), על ידי שליח, ולכן קיבלו בניו את המים על ידי שליח, ואם לא היה זאת, לא היה נקנס על משה רבינו להישאר במדבר, היה נכנס ונעשה למשיח (זוהר ח"א רנ"ג, א) בונה את בית המקדש ולא היה חרב, אבותינו לא היו גולים ומיד היה מגיע המשיח! בגלל הכאת הסלע היה צריך משה רבינו למות במדבר וכל המעלות הגדולות נאבדו מאיתנו, למה? כי אברהם עשה על ידי שליח דבר שהיה צריך לעשות בעצמו, עד כמה וְסִבְיָיו נִשְׁעָרָה מֵאֵד (תהילים נ, ג), מדקדק הקב"ה עם חסדיו כחוט השערה (יבמות קכא ע"ב).

***

לחבבה על בעלה

"וַיֵּאמְרוּ אֵלָיו אֵיךְ שָׂרָה אֲשֶׁתְּךָ וַיֹּאמֶר הִנֵּה בְאֵהָלָי" (בראשית יח, ט).
 א"ר יהודה אמר רב יצחק יודעין היו מלאכי השרת ששרה באוהל היתה, אלא מאי הנה באוהל, להודיע שצנועה היתה, כדי לחבבה על בעלה (בבא מציעא פז ע"א).
 עמל התורה של הגאון רבי ברוך בער לבוביץ זצ"ל בעל "ברכת שמואל", ראש ישיבת קמניץ, היה ידוע ומפורסם לשם ותהילה. כשהיה מתעמק בסוגיה, שוכח היה לאכול ולישון, וככל שניסתה הרבנית לשכנעו שיוזר בבריאותו ויקפיד על סדר יום קבוע - לא עלה בידה. עד שיום אחד החליטה הרבנית שהדרך היחידה היא לנסוע לרבן של ישראל - החפץ חיים זצ"ל, שיעמיד את בעלה על כך שהדברים נוגעים להלכות שמירת הגוף

והנפש, ולדבריו ודאי ישמע. הגאון בעל ה"ברכת שמואל" ביקש ברחמים שלא תיסע ולא תכריחו לשנות ממנהגו, אך נחושה היתה בדעתה, קמה ונסעה. כשהגיע לבית החפץ חיים, היה הרב יושב ולפניו תלמידי הישיבה שבאו לשמוע ליקחו. כשנדע לו מי הבאה, מיד קם ממקומו מלוא קומתו באמרו "בפני אשת חבר של אותו גאון וצדיק, חייב אני לעמוד!" ומיד קמו אחריו כל בני הישיבה. והרבנית מקמניץ נרעשה נוכח הכבוד הרב שחלקו לבעלה וההערכה שמעריכים אותו, התבלבלה לגמרי עד ששכחה את מה שרצתה לומר. ביקשה להתברך מפי הרב ושבה לקמניץ. באותו מעמד נכח תלמיד החפץ חיים, הגאון רבי שמואל וולאקין זצ"ל, בראותו כל זאת המתין עד שכל הנוכחים יצאו, וכשנשאר לבדו במחיצת החפץ חיים ניגש ושאל: "רבי, תורה היא וללמוד אני צריך, האמנם יש לחלוק כזה כבוד לאשת חבר?", ענהו החפץ חיים, "הנהגה ראויה היא לשבח איש באזני אשתו ואשה באזני בעלה. כי במלה אחת של שבח אפשר להסיר כמה וכמה הקפדות וטרוניות ולהחליקם". ומקור הנהגה בתורתנו הקדושה שהמלאכים שאלו את אברהם אבינו "אֵיךְ שָׂרָה אֲשֶׁתְּךָ". והשיב "הנה באהלי", צנועה היא. ושאלוהו זאת כדי לחבבה עליו. ואם באבותינו הקדושים היה ענין 'לחבבה על בעלה', כל שכן שהדברים אמורים לגבינו!

הרה"ג שמואל רבינוביץ רב הכותל המערבי והמקומות הקדושים

ויזכור אלוקים את אברהם

לוט מקיים מצוות הכנסת אורחים בסדום במסירות נפש. הוא הכניס את המלאכים אליו הביתה, כשאנשי סדום רוצים להרוג אותו. הם נעמדו מסביב לדלת אבל לוט לא מוכן למסור את האורחים לידיהם של אנשי סדום, ואף מציע את בנותיו במקומם, עד שנראה שגדולה הכנסת אורחים של לוט מהכנסת אורחים של אברהם אבינו.
 אולם כשהקב"ה הלך להפוך את סדום ולהציל את לוט נאמר: "ויהי בשחת אלוקים את ערי הכיכר ויזכור אלוקים את אברהם וישלח את לוט מתוך ההפכה" (בראשית י"ט, כ"ט). ומפרש רש"י בשם מדרש רבה: מהי זכירתו של אברהם על לוט? נזכר שהיה לוט יודע ששרה אשתו של אברהם, ושמע שאמר אברהם על שרה במצרים על שרה אחותי היא ולא גילה הדבר, שהיה חס עליו, לפיכך חס הקב"ה עליו. שואל הסבא מסלבודקא, מדוע מעשה הכנסת האורחים שלו לא עמד לו, ורק שמר על השתיקה בעת ירידת אברהם אבינו למצרים זו הזכות שעמדה לו? הרי מה אכפת ללוט להתעלם מזה שאברהם מספר ששרה אחותו כדי להצילה ממוות. מדוע א"כ לוט ניצל כי הוא התאפק ולא גילה, לעומת ההכנסת אורחים שהייתה במסירות נפש ואעפ"כ לא הצילה אותו?
 הסביר הסבא מסלבודקא כי את ההכנסת אורחים הוא למד מאברהם אבינו. זה היה

חיקוי. אבל לא לגלות, זה היתה עבודה עצמית משלו. בראשו נצנצה מחשבה לרשת את אברהם, ולמרות הכל הוא מעצמו התאפק, זה עבודה עצמית ללא חיקויים.
 יש מדרש בפרשת תולדות: אמר רבן שמעון בן גמליאל, כל ימי הייתי משמש את אבא, ולא שימשתי אותו אחד ממאה ממה ששימש עשוי את אביו. אני בשעה שהייתי משמש את אבא הייתי משמשו בבגדים מלוכלכים, ובשעה שהייתי הולך לדרך הייתי יוצא עם בגדים נקיים, עשוי כשהיה משמש את אביו לא היה משמשו אלא בבגדי מלכות, ואמר אין כבודו של אבא להיות משמשו אלא בבגדי מלכות. שאלו בעלי המוסר: רשב"ג מספר איך שכל חייו שימש את אביו בכל היכולת שלו, אבל לעשיו יש מעלה נוספת, ששימש בגדים יפים. מדוע א"כ רשב"ג בעצמו לא הליבש בגדים יפים בשעה שכיבד את אביו? אמר רבי יעקב גלינסקי זצ"ל, שבנובהרדוק הסבירו, שרשב"ג אמר שאם אני הולך עם בגדים יפים זה נובע בגלל שעשוי עשה, זה כבר חיקוי. הוא הרגיש שהוא עושה את זה כי עשוי עשה ומבחינתו העיקר להיות מקורי.
 אדם הראשון נולד בן שלישי ושמו שת: "ויחי אדם שלשים ומאת שנה ויולד בדמותו וכצלמו ויקרא את שמו שת" (בראשית ה', ג'). נולד לו בן בדמותו ובצלמו של אדם הראשון, שעליו נאמר "בצלם אלוקים ברא אותו".

מדובר בכנו השלישי. לפניו נולדו קין והבל, ורק הוא מקבל תואר 'בצלמו כדמותו', מה שלא מצינו אצל קין והבל. אצל קין אפשר להבין למה לא מוזכר, כי הוא רצח את אחיו. אבל מדוע לא נאמר כך על הבל, הרי היה צדיק, אז למה לא כתוב עליו בדמותו כצלמו?
 מכאן הספורנו, 'שהיה צדיק יותר מן הראשונים' שת היה צדיק גדול יותר, גם מול הבל. ומסביר הספורנו 'וגם הבל לא הקריב עד שקדמו קין' הבל רק הקריב כי קין הקריב. והבל הביא גם הוא - גם הוא הקריב, אם קין מקריב אז גם אני יעשה כה. אם אתה עושה ג'ם', לא ניתן לקרוא לך בדמותו כצלמו.
 מספרים שהיה פסיכולוג גדול ששימש כמרצה לפסיכולוגיה, ופעם הגיע אליו תלמיד שרצה ללמוד ממנו. אמר לו הפרופסור שהוא הולך להביא לו ספר שהוא צריך ללמוד אותו כמה שבועות, ולאחר מכן הוא יבחן על זה. כשהפסיכולוג מציין כי הוא לא יהיה היחיד שיבחן. יהיו כמה נבחנים ביחד איתך. עברו כמה שבועות והוא הגיע למבחן ביחד עם תשעה נבחנים נוספים. מולם הוצב מסך גדול. הפרופסור כיבה את האורות והראה על המסך שני קווים, קו אחד קצר והקו השני היה ארוך יותר. הקצר היה למעלה ומתחתיו היה הקו הארוך. והתלמיד שלנו יושב בסוף מאחור בשורה האחרונה, והפסיכולוג שואל את התלמיד הראשון: 'אתה רואה את שני הקווים

האלה, תגיד לי איזה מהם הארוך יותר, העליון או התחתון?'
 ענה הראשון: 'העליון ארוך יותר והתחתון קצר יותר'. והתלמיד מסתכל בפליאה, מה הוא מדבר שטויות, הרי העליון קצר יותר... הפרופסור ממשיך לתלמיד הבא, 'אתה רואה את הקווים, תגיד לי מה הקצר ומה הארוך?' תסתכל טוב'. התלמיד בלי להסס אומר, 'אני רואה שהעליון ארוך והתחתון קצר'. התלמיד שלנו מתחיל לשחק עם המשקפיים, אולי אני לא רואה נכון... הוא מבקש רשות ועובר לצד השני של החדר לראות מזווית אחרת, אבל זה עדיין נראה אותו דבר. המשיך הפרופסור עם כולם עד שהוא מגיע אליו, 'אתה רואה את שני הקווים האלה? איזה מהקווים הוא הקצר ואיזה הארוך?' הוא השיב שהעליון הארוך והתחתון הקצר. הודיע לו הפרופסור: 'נכשלת במבחן, אתה לא תלמד אצלי'. התלמיד לא הבין, הרי ענה כמו כולם. אבל הוא לא ידע שהכול היה מבויים, הנבחנים היו מושתלים של הפרופסור. אמר לו הפרופסור: 'אני רציתי לראות מה תענה אחרי שראית שמונה פעמים שאולי הדעה שלך מופרכת, האם עוד תאחו בדעה שלך או שתתקפל? ונכשלת! ראית שכל הסביבה אומרת אחרת אז התקפלת והלכת איתם'. על האדם להיות מקורי, כך הוא ראוי להיות בצלמו של אלוקים וזוכה להערכה והוקרה על פועלו.

סופר קרוב סופר משתלם!

המבצעים המשתלמים ביותר במקום הקרוב ביותר!

בין התאריכים: יום שני-רביעי כ"ב-כ"ד בחשוון (6-8.11.23)

הסניפים: בני ברק: נויפלד 15 | קוטלר 18 | קוק 11 | אלעד: הריף 1 | חיפה: מיכאל 9 | אחיסמך פתוחים במוצ"ש משעה אחרי יציאת השבת עד השעה 23:00

וופלים
שחור וניל/שוקו/אגוז
150 גר'
עלמה

14-10

בהשגחת הרבין
ג'לינישטיץ'
הרצליה החדשה

פתיבר אצבעות
720 גר'
מעולה

10⁹⁰

בהשגחת הרבין
ג'לינישטיץ'
הרצליה החדשה

ממרח שוקולד פרה
500 גר'
עלית

8⁹⁰

בהשגחת הרבין
ג'לינישטיץ'
הרצליה החדשה

מאגדת מז קצפת
8*70 גר'
טרה

12-20

בהשגחת הרבין
ג'לינישטיץ'
הרצליה החדשה

נייר טואלט מולט
30 גלילים

24⁹⁰

בהשגחת הרבין
ג'לינישטיץ'
הרצליה החדשה

טיטולי פרימיום

14-110

בהשגחת הרבין
ג'לינישטיץ'
הרצליה החדשה

קופסאות איחסון אמריקאי
1 ליטר / 1/4 ליטר / 1/2 ליטר
מעולה

12-10

בהשגחת הרבין
ג'לינישטיץ'
הרצליה החדשה

פסטה
500 גר'
סוס

14-20

בהשגחת הרבין
ג'לינישטיץ'
הרצליה החדשה

**כוסות יהלום 40 יח'
סכו"ם צבעוני 50 יח'**
מעולה

13-11

בהשגחת הרבין
ג'לינישטיץ'
הרצליה החדשה

**תפוזינה/ ספרינג/ ספרינג
תה/ פרוט וואטר/ שוופס
מים בטעמים**
1.5 ליטר

13-18

בהשגחת הרבין
ג'לינישטיץ'
הרצליה החדשה

דג מושט
קפוא
עם עור

2 ק"ג - 45

בהשגחת הרבין
ג'לינישטיץ'
הרצליה החדשה

נפוליטנים
חלב/מריר
150 גר'
מעולה

12-29

בהשגחת הרבין
ג'לינישטיץ'
הרצליה החדשה

**מבצעי
חמישי
שישי**

חמישי-שישי כ"ה-כ"ז בחשוון (9-10.11.23)

סוכריות גילי
200 גר'
מעולה

12-10

בהשגחת הרבין
ג'לינישטיץ'
הרצליה החדשה

קפה ברזילאי/ פלטניום
200 גר'
עלית

19⁹⁰

בהשגחת הרבין
ג'לינישטיץ'
הרצליה החדשה

תה ליפטון
100 שקיקים

10

בהשגחת הרבין
ג'לינישטיץ'
הרצליה החדשה

אפונה/אפונה וגזר
550 גר'
פרי מבוחר

12-10

בהשגחת הרבין
ג'לינישטיץ'
הרצליה החדשה

**בלעדי
לחברי
מעדון**

מוגבל ל-3 מימושים
ראשון-שישי כ"א-כ"ז בחשוון (5-10.11.23)

שוק פירות סופר טרי סופר איכותי

שלישי-רביעי כ"ג-כ"ד בחשוון (7-8.11.23)

קיווי

לק"ג 15⁹⁰

אבוקדו

לק"ג 7⁹⁰

אגס

לק"ג 7⁹⁰

בטטה

לק"ג 7⁹⁰

דלורית

לק"ג 4⁹⁰

ט.ל.ח. * התמונות להמחשה בלבד * מוגבל ל-3 יחידות/ 6 ק"ג ללקוח * אין מכירה סיטונאית * עד גמר המלאי * רשת נתיב החסד רשאית להפסיק את ההטבה בכל עת * תווי הקניה לא חלים על הטבות המועדון * חלב אם הוא המזון הטוב ביותר עבור התינוק.

נתיב החסד
סופר סופר

סניפים בפריסה ארצית
בני ברק | אלעד | אשדוד | עפולה | עמנואל | חיפה | הר יונה ג' | בית שמש
חדרה | נתניה | בת ים | לוד | קרית מלאכי | ערד | זכרון יעקב

